Agencija za sigurnost željezničkog prometa

Program rada i razvoja

Agencije za sigurnost željezničkog prometa

za 2026. godinu

Zagreb, 9. prosinca 2025.

Kontrola inačice dokumenta

Dokument odobrava:	Upravno vijeće Agencije
Izradio:	Želimir Delač, v.d. ravnatelja Agencije
Kontrolirala:	Lovorka Podolar, pomoćnica ravnatelja
Datum:	9-12-2025
Klasa/Evidencijski broj:	Klasa: 001-01/25-03/01 Evidencijski broj: 387-02/01-25-01
Tip dokumenta:	Program rada i razvoja
Status dokumenta:	Javni dokument-objava na službenim stranicama Agencije

Zapis izmjena

Verzija	Izdavač	Promjene	Raspodjela
0.1	Agencija	9-12-2025	Agencija; Upravno vijeće; web stranice Agencije

Predgovor

Ravnatelj Agencije za sigurnost željezničkog prometa (u daljnjem tekstu: Agencija ili ASŽ) predložio je Upravnom vijeću Agencije ovdje predstavljeni Program rada i razvoja Agencije za 2026. (u daljnjem tekstu: Program rada).

Sukladno članku 17. stavku 9. točki (b) Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (''Narodne novine'', br. 63/2020; u daljnjem tekstu: Zakon), Upravno vijeće donosi godišnji Program rada te nadzire njegovo izvršavanje.

Program rada koji je predstavljen u ovom dokumentu donosi pored temeljnih načela rada i općih (strateških) ciljeva smjernice i upute za razvoj specifičnih ciljeva Agencije za 2026. godinu. U Programu su razrađene odgovornosti, pokazatelji i upute za provedbu strateških ciljeva koji stoje pred Agencijom u narednom periodu, kao što su: Strateški plan Ministarstva za 2026.-2028. (Ministarstva mora, prometa i infrastrukture – MMPI), strateški ciljevi sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, ciljevi kulture sigurnosti, ciljevi suradnje s Agencijom Europske unije za željeznice (engl. *European Union Agency for Railways* – ERA), ciljevi daljnjeg unapređivanja nacionalnog i EU zakonodavstva, ciljevi za razvoj sustava upravljanja Agencije, ciljevi za razvoj Strategije nadzora željezničkog sustava, ciljevi za unapređenje upravljanja kompetencijama i unapređenja kadrovskih resursa, ciljevi financijskih resursa, ciljevi poboljšanja rada Agencije prema nalazima audita ERA-e koji je proveden tijekom 2025. godine te svi ostali strateški ciljevi za unapređenje sposobnosti Agencije u obavljanju poslova koji su joj povjereni sukladno članku 8. Zakona.

Planiranje, provedba, preispitivanja i neprestana poboljšanja rada Agencije prema normi HRN EN ISO 9001, strateška su osnova i koncept rada Agencije na putu prema dosljednom dostizanju što učinkovitije provedbe ciljeva postavljenih kroz Program rada.

Posebno treba naglasiti da ćemo sukladno raspoloživim financijskim resursima Agencije u narednom periodu raditi na poboljšanju uvjeta rada, kako u pogledu proširenja i kvalitete radnog prostora tako i tehničkih resursa potrebnih za osiguranje kvalitete djelatnosti koje obavlja Agencija.

Ovaj Program rada na odgovarajući način (u skladu sa Zakonom) je usklađen s Uputama za izradu godišnjeg plana rada, polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o radu, kojeg je izradilo Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije (verzija: studeni 2024.).

Sukladno svojim zakonskim obvezama, izvršenje ciljeva iz Programa rada, Agencija će obrazložiti i izvijestiti u svojem godišnjem Izvješću o radu Agencije za sigurnost željezničkog prometa za 2026. godinu.

ŽELIMIR DELAČ

Digitally signed by ŽELIMIR DELAČ
Date: 2025.12.10 11:00:10 +01'00'

v.d. ravnatelja Agencije

Želimir Delač, dipl. ing. el.

SADRŽAJ

Kontrola inačice dokumenta 2
Zapis izmjena 2
Predgovor 3
Popis slika 6
Popis tablica 6
Kratice 7
A. MODEL UPRAVLJANJA 9
A.1. Odgovornosti za provedbu specifičnih ciljeva 11
B. RAZRADA CILJEVA 12
B.1. PLANIRANJE (P) – UPRAVLJANJE, ORGANIZACIJA I RESURSI 12
B.1.1. UPRAVLJANJE 12
B.1.1.1. Model upravljanja – organizacijski kontekst 13
B.1.1.1.1. Razrada sadržaja Program rada 13
B.1.1.1.2. Politika kvalitete (misija i vizija) 14
B.1.1.1.3. Postavljanje ciljeva sukladno Strateškom planu MMPI 15
B.1.1.1.4. Postavljanje operativnih ciljeva - mjesečni planovi uprava 16
B.1.1.1.5. Odluke ravnatelja i procedure poslovanja 16
B.1.1.2. Upravljanje i vođenje – primjena sustav upravljanja prema ISO 9001 16
B.1.2. ORGANIZACIJA 17
B.1.2.1. Organizacija i odgovornosti 18
B.1.2.2. Kultura sigurnosti 20
B.1.2.2.1. Praćenje i promicanje kultura sigurnosti 20
B.1.2.2.2. Deklaracija sigurnosti 21
B.1.2.2.3. Model razvoja kulture sigurnosti 22
B.1.2.3. Suradnja i komunikacije 23
B.1.2.3.1. Suradnja s ERA-om i NSA-ima 23
B.1.2.3.2. Suradnja s MMPI, AIN i HAKOM 24
B.1.2.3.3. Suradnja s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom 24
B.1.2.4. Upravljanje rizicima procesa 25
B.1.2.4.1. Izvješće o upravljanje rizicima – MMPI 27
B.1.2.5. Upravljanje dokumentacijom i arhivom 27
B.1.2.6. Izvještavanje 28

B.1.2.7. Upravljanje promjenama 29
B.1.2.8. Organizacija informatičkog IT sustava 29
B.1.2.9. Rad u OSS-u (SSC/VA; ERTMS) 30
B.1.2.10. Rad u Centrixu-2 31
B.1.2.11. Ugovor o suradnji s ERA-om – *CA* 32
B.1.3. RESURSI 33
B.1.3.1. Kadrovski resursi i upravljanje kompetencijama 34
B.1.3.2. Jačanje kompetencija - Osposobljavanje i edukacija zaposlenika 36
B.1.3.3. Financijski resursi-Financijski plan za 2026. 36
B.2. PROVEDBA (D) – PROVEDBA REGULATORNOG OKVIRA 38
B.2.1. Uvjerenja o sigurnosti upravitelja infrastrukture 40
B.2.2. Jedinstvene potvrde o sigurnosti željezničkih prijevoznika (SSC) 40
B.2.3. Odobrenja za puštanje strukturnih podsustava u uporabu (APiS) 42
B.2.4. Odobrenja za puštanje u uporabu-na tržište (tipova) vozila (VA) 43
B.2.5. Registri vozila 44
B.2.6. Dozvole za strojovođe (s upisom u Registar), ovlašćivanje centara za osposobljavanje i ispitivača strojovođa 45
B.2.7. Potvrde za subjekte nadležne za održavanje (ECM) 45
B.2.8. Ocjenjivanje postupaka/rezultata procjene rizika (AsBo) 46
B.2.9. Analiza i izvještavanje AIN vezano za sigurnosne preporuke-učenje iz nesreća 47
B.2.10. Suradnja sa susjednim NSA-ima vezano za izdavanje SSC-a i pogranični nadzor 48
B.2.11. Praćenje EU i nacionalne regulative 48
B.3. NADZOR (C) – NADZOR POSLOVANJA, INSPEKCIJE, NADZOR SUSTAVA I REGULATORNOG OKVIRA 50
B.3.1. Nadzor poslovanja Agencije od strane Upravnog vijeća 51
B.3.2. Nadzor poslovanja Agencije od strane ravnatelja 51
B.3.3. ERA audit 52
B.3.4. Program i plan nadzora željezničkog sustava za 2026. 52
B.3.5. Strategija nadzora željezničkog sustava 54
B.3.6. Akcijski plan unapređivanja mjera zaštite od požara na posebno ugroženim pružnim pravcima 56
B.4. POBOLJŠANJA (D) – Upravljanje poboljšanjima sustava i regulatornog okvira 57
B.4.1. Upravljanje poboljšanjima - izvještavanje 57
B.4.2 Poboljšanja sustava prema ERA auditu 58
B.4.3 Promicanje i razvoj regulatornog okvira 59
C. Zaključak 60

Popis slika

Slika 1 – Procesni pristup – Model upravljanja 10
Slika 2 – Povezanost vrijednosti, vizije, misije, strateških i operativnih planova te ciljeva i pokazatelja 14
Slika 3 – Organizacijska struktura Agencije (u skladu sa Statutom Agencije)..... 20
Slika 4 – Model razvoja kulture sigurnosti (temeljem European Railway Safety Culture Model) 22
Slika 5 – Okvira za upravljnje rizicima prema ISO 31000 26
Slika 6 – Model za proces upravlljanja rizicima prema ISO 31000 27
Slika 7 – Jedinstvena kontaktna točka – OSS (primjer izgleda ekrana) 31
Slika 8 – Izgled početnog ekrana Centrix 2 32
Slika 9 - Zakonski okvir za SSC – jedinstvene potvrde o sigurnosti 42
Slika 10 - Zakonski okvir za davanje odobrenja za puštanje vozila na tržište..... 44
Slika 11 – Praćenje EU regulative – stranice ERA-e..... 49
Slika 12 – Praćenje EU regulative – EU-Lex..... 49
Slika 13 – Upravljanje poboljšanjima; P-D-C-A krug 58

Popis tablica

Tablica 1 – Pregled općih i specifičnih ciljeva Programa (PDCA – Plan-Do-Check-Act) 9
Tablica 2 – Unutarnje ustrojstvene jedinice, broj i naziv radnog mjesta – nositelji zadataka vezanih za provedbu specifičnih ciljeva (sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Agencije za sigurnost željezničkog prometa; KLASA: 023-01/24-01/03 od 8. svibnja 2024)-stanje na dan 1.12.2025. 11
Tablica 3 – Razrada općeg cilja B.1.1. Upravljanje..... 12
Tablica 4 – Razrada općeg cilja B.1.2. Organizacija..... 17
Tablica 5 – Razrada općeg cilja B.1.2.9 – OSS – SSC/VA; ERTMS..... 30
Tablica 6 – Razrada općeg cilja B.1.2.10 – Rad u Centrixu 2 31
Tablica 7 – Razrada općeg cilja B.1.3. Resursi..... 33
Tablica 8 – Analiza kadrova u Agenciji – prioriteti upošljavanja (P); stanje na dan: 1.12.2025..... 34
Tablica 9 – Okvir (prioriteti) za izradu Plana osposobljavanja za održavanje - jačanje kompetencija Agencije u 2024. godini..... 36
Tablica 10 - Financijski plan Agencije za 2026. godinu - Prihodi 37
Tablica 11 - Financijski plan Agencije za 2026. godinu-Rashodi..... 37
Tablica 12 - Razrada općeg cilja B.2. Provedba regulatornog okvira 38
Tablica 13 – Razrada općeg cilja B.3 Nadzor poslovanja i regulatornog okvira 50
Tablica 14 – Razrada općeg cilja B.4.Upravljanje poboljšanjima sustava..... 57
Tablica 16 – Područje ERA audita koji je proveden u Agenciji u lipnju 2025. godine..... 58

Kratice

Oznaka	hrv./engl.
4RWP	4. željeznički paket /*The 4th Railway Package*
4P	Planiraj-provedi-provjeri-poboljšaj/*Plan-Do-Check-Act*
AIN	Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu/*Croatian Investigation Body*
ASŽ	Agencija za sigurnost željezničkog prometa/Croatian Railway Safety Agency (CRSA)
ApiS	Odobrenje za puštanje u uporabu podsustava/*Authorisation for placing subsystems in service*
AsBo	Tijelo za procjenu /*Assessment Body*
CA	Ugovor o suradnji s ERA-om/*Cooperation Agreement*
CSM	Zajedničke sigurnosne metode/*Common Safety Methods*
COP	Centralni obračun plaća
CST	Zajednički sigurnosni ciljevi/*Common Safety Targets*
DMS	Sustav za upravljanje zapisima/*Document Management System*
ERA	Agencija Europske unije za željeznice/*European Union Agency for Railways*
ERATV	Europski registar tipova vozila/*European Register of Authorized Types of Vehicles*
ECM	Subjekt nadležan za održavanje/*Entity in charge of maintenance*
EVVR	Europski virtualni registar vozila/*European Virtual Vehicle Register*
EVR	Europski registar vozila/*European Vehicle Register*
HOF	Ljudski i organizacijski čimbenici sigurnosti/*Human and organizational factors of safety*
IM	Upravitelj infrastrukture/*Infrastructure manager*
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
NRV	Nacionalni registar vozila/*National Register of Vehicles*
NSS	Nacionalna strategija sigurnosti željezničkog prometa /*National Railway Safety Strategy*
NSA	Nacionalno tijelo nadležno za sigurnost /*National Safety Authority*
NIB	Nacionalno istražno tijelo/*National Investigation Body*
NSP	Nacionalna politika sigurnosti željezničkog prometa /*National Railway Safety Policy*

OSS	Jedinstvena pristupna točka za SSC/VA/ERTMS /*One-Stop-Shop*
QMS	Sustav upravljanja kvalitetom/*Quality Management System*
P-D-C-A	Planiraj-provedi-preispitaj-poboljšaj/*Plan-do-check-act*
RU	Željeznički prijevoznik/*Railway undertaking*
SCA	Proces sigurnosnih potvrda, uvjerenja i dozvola /*Safety certification and authorisation*
SSC	Jedinstvena sigurnosna potvrda/*Single Safety Certificate*
SMS	Sustav upravljanja sigurnošću/*Safety Management System*
SUP	Proces nadzora i inspekcija/*Supervision*
TAP	Telematske aplikacije za putnički promet /*Telematics Applications for Passenger Services*
TAF	Telematske aplikacije za teretni promet/*Telematics Applications for Freight Services*
VA	Odobrenje za puštanje u uporabu (tipova) vozila/*Vehicle (type) authorisation*
Zakon	Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava/*Safety and Interoperability Railway System Act*
ŽCP	Željezničko-cestovni prijelaz/*Railway level crossing*

A. MODEL UPRAVLJANJA

Uspostava jedinstvenog prostora Europskih željeznica (engl. *Single European Rail Area – SERA*[1]) i dalje je jedan od temeljnih zadataka Europske unije. Željeznica treba biti učinkovita i pružati usluge visoke kvalitete koje su konkurentne u odnosu na ostale prometne sustave, a da pri tome ne bude ograničena nacionalnim granicama. Agencija Europske unije za željeznice (ERA) pomaže u realizaciji ovog cilja na način da jača sigurnost i interoperabilnost željezničkog sustava. U tom kontekstu ERA je modelirala posebnu matricu razvoja sustava (*Monitoring matrix*[2]) kao alat s kojim želi dobiti bolje razumijevanje i ostvarenje harmonizacije EU regulative vezane za sigurnost i interoperabilnost željeznica unutar zemalja članica. Prema takvoj matrici ERA provodi nadzor tijela zemalja članica nadležnih za sigurnost željezničkog sustava (NSA).

Koristeći gore spomenutu matricu, u ovom Programu rada, provedena je razrada općih i specifičnih ciljeva koji se odnose na poslove i razvoj Agencije u 2026. godini (Tablica 1).

Tablica 1 – Pregled općih i specifičnih ciljeva Programa (PDCA – Plan-Do-Check-Act)

OPĆI CILJ	Specifični cilj	P-D-C-A
B.1.1 UPRAVLJANJE	**B.1.1.1. Planiranje i postavljanje ciljeva poslovanja**	**PLANIRANJE (P) (*Plan*)**
	B.1.1.2. Upravljanje i vođenje	
B.1.2 ORGANIZACIJA	**B.1.2.1. Organizacija i odgovornosti**	
	B.1.2.2. Kultura sigurnosti	
	B.1.2.3. Suradnja i komunikacije	
	B.1.2.4. Upravljanje rizicima	
	B.1.2.5. Upravljanje dokumentacijom i arhivom	
	B.1.2.6. Izvještavanje	
	B.1.2.7. Upravljanje promjenama	
	B.1.2.8. Organizacija informatičkog IT sustava	
	B.1.2.9. Rad u OSS-u (SSC/VA; ERTMS)	
	B.1.2.10.Rad u Centrix-u	
	B.1.2.11. Ugovor o suradnji s ERA-om (CA)	
	B.1.2.12. Ugovor o suradnji s NSA-HU	
	B.1.2.13. Ugovor o suradnji s NSA-SLO	
B.1.3 RESURSI	**B.1.3.1. Kadrovski resursi i upravljanje kompetencijama**	
	B.1.3.2. Jačanje kompetencija - Osposobljavanje i edukacija zaposlenika	
	B.1.3.3. Financijski resursi-Financijski plan	
B.2. PROVEDBA REGULATORNOG OKVIRA	**B.2.1. Uvjerenja o sigurnosti upravitelja infrastrukture**	**PROVEDBA (D) (*Do*)**
	B.2.2. Jedinstvene potvrde o sigurnosti željezničkih prijevoznika (SSC)	
	B.2.3. Odobrenja za puštanje u uporabu strukturnih podsustava (ApiS)	
	B.2.4. Odobrenja za puštanje u uporabu – na tržište (tipova) vozila (VA)	
	B.2.5. Upisi u registre vozila	
	B.2.6. Dozvole za strojovođe (s upisom u Registar), ovlašćivanje centara za osposobljavanje i ispitivača strojovođa	

[1] https://www.consilium.europa.eu/en/policies/rail-transport-policy/
[2] ERA Guide – NSA Monitoring Matrix; https://www.era.europa.eu/sites/default/files/agency/docs/decision/decision_n161_annex3_matrix_guide_en.pdf

	B.2.7. Potvrde za subjekte nadležne za održavanje (ECM)	
	B.2.8. Ocjenjivanje postupaka/rezultata procjene rizika (AsBo)	
	B.2.9. Analiza i izvještavanje AIN-a vezano za sigurnosne preporuke – učenje iz nesreća	
	B.2.10. Suradnja sa susjednim NSA-ima vezano za izdavanje SSC-a i pogranični nadzor	
	B.2.11. Praćenje EU zakonske regulative	
OPĆI CILJ	**Specifični cilj**	**P-D-C-A**
B.3. NADZOR POSLOVANJA, INSPEKCIJE, NADZOR SUSTAVA I REGULATORNOG OKVIRA	**B.3.1. Nadzor poslovanja Agencije od strane UV**	**PREISPITIVANJE(C)** **(*Check*)**
	B.3.2. Nadzor poslovanja od Agencije strane ravnatelja	
	B.3.3. ERA audit	
	B.3.4. Program i plan nadzora željezničkog sustava za 2024.	
	B.3.5. Strategija nadzora željezničkog sustava za 2025.	
	B.3.6. Akcijski plan unapređenja mjera zaštite od požara na posebno ugroženim pružnim pravcima (u suradnji s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom)	
B.4. UPRAVLJANJE POBOLJŠANJIMA SUSTAVA I REGULATORNOG OKVIRA	**B.4.1. Upravljanje poboljšanjima - izvještavanje**	**POBOLJŠAVANJE (A)** **(*Act*)**
	B.4.2. Poboljšanja sustava prema ERA auditu	
	B.4.3. Promicanje i razvoj regulatornog okvira	

Agencija se zalaže za procesni pristup i analizu rizika procesa sukladno normi HRN EN ISO 9001 i normi HRN EN ISO 31000 (B.1.2.4). Ovaj pristup je zastupljen je kod razrade odgovornosti, provedbi ciljeva i mjerenju rezultata organizacijskih procesa ovog Programa. Prikaz ovakvog pristupa istaknut je na slici 1.

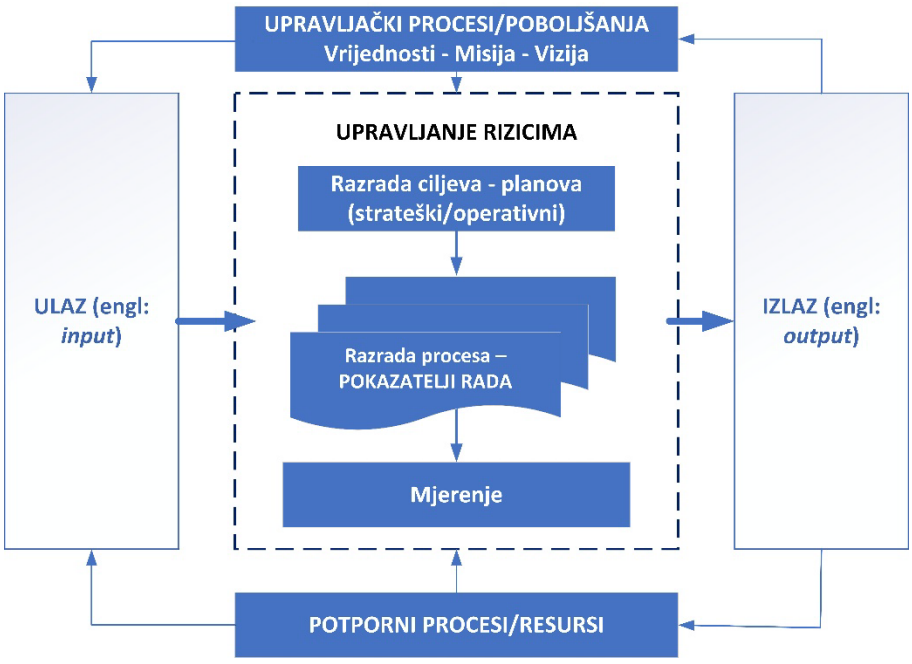

Slika 1 – Procesni pristup – Model upravljanja

A.1. Odgovornosti za provedbu specifičnih ciljeva

Odgovornosti za provedbu specifičnih ciljeva pojašnjene su u Tablici 2., u kojoj su navedeni nazivi radnih mjesta tj. funkcije unutar organizacije nadležne za provedbu specifičnih ciljeva iz ovog Programa. Pored svake funkcije navedena je i odgovarajuća kratica koja se koristi u ovom Programu.

Tablica 2 – Unutarnje ustrojstvene jedinice, broj i naziv radnog mjesta – nositelji zadataka vezanih za provedbu specifičnih ciljeva (sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Agencije za sigurnost željezničkog prometa; KLASA: 023-01/24-01/03 od 8. svibnja 2024)-stanje na dan 1.12.2025.

Nositelji zadataka vezanih za provedbu specifičnih ciljeva			
BR.	***Naziv ustrojstvene jedinice***	***Naziv radnog mjesta (broj izvršitelja)***	***Kratica***
1	**Ravnatelj**	**Ravnatelj (1)**	**RAV**
2		Pomoćnik ravnatelja (za reguliranje i nadzor sigurnosti željezničkog sustava) (1)	PR1
3		Pomoćnik ravnatelja (za unapređenje sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava) (1)	PR2
4		Pomoćnik ravnatelja (za pravne poslove) (1)	PR3
	Uprava za željezničku infrastrukturu		**UŽI**
5		Glavni inženjer (za vođenje poslova u Upravi za željezničku infrastrukturu)(1)	GI-UŽI
6		Glavni inženjer (za građevinski i infrastrukturni podsustav) (1)	GI-GR
7		Glavni inženjer (za prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav) (1)	GI-PUSS
8		Glavni inženjer (za stabilna postrojenja električne vuče) (1)	GI-EE
	Uprava za željezničke prijevoznike		**UŽP**
9		Glavni inženjer (za vođenje poslova u Upravi za željezničke prijevoznike) (1)	GI-UŽP
	Uprava za željeznička vozila/ECM		**UŽV**
10		Glavni inženjer (za održavanje vozila – ECM) (1)	GI-ECM
11		Glavni inženjer (za postupke ovlaštenja strojovođa) (1)	GI-STR
12		Glavni inženjer (za registar vozila) (1)	GI-RV
	Uprava za poslove inspekcije		**UPI**
13		Željeznički inspektor (za vođenje poslova u Upravi za poslove inspekcije) (1)	ŽI-UPI
14		Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor građevinskog podsustava) (1)	ŽI-GR
15		Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor prometno-upravljačkog i signalno sigurnosnog podsustava) (1)	ŽI-PUSS
16		Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor prijevoza opasnih tvari) (1)	ŽI-OT
17		Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor vučnih vozila) (1)	ŽI-LOK
18		Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor vučenih vozila) (1)	ŽI-VAG
19		Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor izvršnih radnika) (1)	ŽI-IR

	Uprava za pravne, ekonomske i opće poslove		**UPE**
20		Glavni inženjer (za vođenje poslova u Upravi za pravne, ekonomske i opće poslove) (1)	GI-UPE
21		Viši referent (za tehničko-administrativne poslove) (1)	VR-AP

B. RAZRADA CILJEVA

B.1. PLANIRANJE (P) – UPRAVLJANJE, ORGANIZACIJA I RESURSI

Razrada općeg cilja Planiranje (P) provedena je kroz razradu općih ciljeva: B.1.1 Upravljanje, B.1.2 Organizacija i B.1.3 Resursi te kroz razradu odgovarajućih specifičnih ciljeva (prema Tablici 1).

B.1.1. UPRAVLJANJE

Specifični cilj B.1.1. Upravljanje razrađen je u Tablici 3.

Tablica 3 – Razrada općeg cilja B.1.1. Upravljanje

RAZRADA OPĆEG CILJA – UPRAVLJANJE				
Specifični cilj		***Razrada specifičnog cilja i pokazatelji***	***Odgovoran/surađuje***	***Termin***
B.1.1.1.1.	B.1.1.1. Planiranje i postavljanje ciljeva poslovanja	Program rada i razvoja Agencije za 2027. godinu (Program rada)	RAV/PR-3/sve uprave	15.12.2026.
B.1.1.1.2.		Misija, vizija i Politika poslovanja (Program)	RAV/sve uprave	Kontinuirano
B.1.1.1.3.		Postavljanje ciljeva sukladno strateškom planu MMPI	RAV/GI-UPE	Ožujak 2026
B.1.1.1.4.		Postavljanje operativnih ciljeva u sklopu mjesečnih planova uprava	Sve uprave	Kontinuirano
B.1.1.1.5.		Odluke ravnatelja i procedure poslovanja	RAV/PR3/GI-UPE	Kontinuirano
B.1.1.2.	B.1.1.2. Upravljanje i vođenje	Primjena sustava upravljanja prema normi ISO 9001	RAV/GI-UPE/sve uprave	Kontinuirano

B.1.1.1. Model upravljanja – organizacijski kontekst

Agencija u sklopu planiranja i postavljanja ciljeva, primjenjuje model upravljanja koji se prvenstveno zasniva na uvažavanju i razumijevanju organizacijskog konteksta (prepoznavanju zahtjeva zainteresiranih strana unutar organizacijskog konteksta zajedno s podnositeljima zahtjeva), primjeni regulatornog okvira i primjeni prihvatljivih i/ili obvezujućih normi. U sklopu ovog općeg programskog cilja, posebno je važno da se prepoznaju rizici poslovanja i stvore okviri za uspostavu što kvalitetnijih procesa, čime se stvaraju pretpostavke za ostvarenje zacrtanih programskih ciljeva. U tom pogledu potrebno je unaprjeđivati organizacijska upravljačka svojstva kako to nalažu zahtjevi međunarodne norme HRN EN ISO 9001 i načela: planiraj-provedi-kontroliraj-poboljšaj (engl. *plan-do-check-act*) na svim organizacijskim razinama.

B.1.1.1.1. Razrada sadržaja Program rada

Agencija Programom rada osigurava da su utvrđeni strateški i njima pripadajući specifični ciljevi poslovanja te smjernice za njihovu daljnju operativnu razradu i efikasnu provedbu tijekom cijele godine.

Strateški i specifični ciljevi poslovanja podržani su s modelom upravljnja sustavom (B.1.1.1). Specifični ciljevi su razrađeni i odgovarajuće pojašnjeni u skladu s odgovornostima za pojedina radna mjesta i procese koji su nevedeni u važećoj sistematizaciji radnih mjesta Agencije.

Za svaki od specifičnih ciljeva navode se pokazatelji poslovanja prema kojima se utvrđuje razina ostvarenog cilja. Uz to se specificiraju termini za provedbu ciljeva.

Ocjena Programa rada provodi se u godišnjem Izvješću o radu Agencije kojeg Agencija sukladno članku 20. Zakona podnosi Vladi na temelju suglasnosti Upravnog vijeća.

Sukladno članku 17. Zakona, Upravno vijeće donosi godišnji Program rada i razvoja Agencije te nadzire njegovo izvršenje.

Razrada sadržaja Programa rada provodi se na način da se unutar organizacijskog konteksta povezuju vrijednosti organizacije s njezinom vizijom i misijom, te strateškim i operativnim planovima i ciljevima (Slika 2). Temeljem procesnog pristupa (Slika 1) provode se mjerenja procesa, njihova uspješnost rezultata poslovanja i poboljšanja prema metodologiji planiraj-provedi-kontroliraj-poboljšaj (engl. *plan-do-check-act*) na svim organizacijskim razinama (B 1.1.1).

Slika 2 – Povezanost vrijednosti, vizije, misije, strateških i operativnih planova te ciljeva i pokazatelja

B.1.1.1.2. Politika kvalitete (misija i vizija)

Naša je vizija: *biti vodeća sigurnosna agencija u regiji, koja osigurava neprestani napredak sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.*

Naša je misija: *neprestano poboljšavanje sigurnosti i interoperabilnost hrvatskog i jedinstvenog europskog željezničkog prostora čime se stvaraju uvjeti za neprestano povećavanje sigurnosti željezničkog prometa.*

1. Orijentacija prema podnositelju zahtjeva

Polazište ove politike Agencije je usmjereno na podnositelja zahtjeva.

Agencija rješava upravne predmete koji se moraju provesti na pravedan, transparentan i nediskriminirajući način sukladno zakonodavnom okviru.

2. Vodstvo

Vodstvo osigurava jedinstvo vizije, misije, politike, strateških i operativnih ciljeva te stvaranje okruženja u kojem će zaposlenici u organizaciji postati u potpunosti uključeni u ostvarivanju organizacijskog smjera.

3. Profesionalna i etička obveza

U obavljanju svojih dnevnih aktivnosti, zaposlenici se moraju ponašati profesionalno, nepristrano, objektivno, neovisno, transparentno i razmjerno. Razvoj i unaprijeđenje komunikacije zaposlenika unutar Agencije temelji se na njihovom međusobnom poštivanju i uvažavanju različitosti mišljenja.

4. Kultura sigurnosti

Jačanje i širenje kulture sigurnosti jedan je od temeljnih zadataka svih uposlenika Agencije. Kultura sigurnosti mora biti prepoznata u svakodnevnom radu, a posebno kroz komunikacijske aspekte poslovanja i širenja svijesti o sigurnosti unutar željezničkog sektora. U tom sklopu potrebno je uspostaviti kvalitetne komunikacijske planove te vještine i metodologiju za razvoj i unapređivanje sigurnosne kulture, posebno kroz aspekte nadzora i jačanja sustava upravljanja sigurnosti utemeljenog na upravljanju rizicima.

5. Pravna sukladnost

Agencija djeluje u skladu sa Zakonom i primjenjuje pravila i postupke utvrđene u važećim EU i nacionalnim propisima. Pri tome se uvažavaju i primjenjuju sve obvezujuće i prihvatljive norme.

6. Predanost kvaliteti procesa

Naši zaposlenici su svjesni načela kvalitete kako bi unaprijedili poslovanje i željeznički sustav. Uvođenje i usvajanje sustava upravljanja kvalitetom je naš strateški zadatak u narednom razdoblju kako bi unaprijedili, ojačali i uspostavili dugoročne i kratkoročne ciljeve poslovanja. Posebno se ovo načelo upravljanja sustavom odnosi na razvoj procesa u kontekstu unaprijeđivanja 4. željezničkog paketa.

7. Jačanje procesa kroz kontekst upravljanja rizicima

U sklopu načela upravljanja kvalitetom zalažemo se za pristup utemeljen na upravljanju rizicima. Svjesni smo činjenice da se u sklopu realizacije poslovnih ciljeva nalaze mnogi rizici. Naša organizacija mora biti sposobna da na temelju znanja i iskustva može što bolje i na vrijeme utvrditi rizike i njihove izvore te utvrditi načine postupanja s rizicima uvažavajući cjelovitost konteksta u kojem se rizici nalaze. Upravljanje rizicima se mora temeljiti na međunarodno prihvatljivim metodama i normama (kao što je ISO 31000) i obvezujućoj EU regulativi ((EU) 402/2013).

8. ''Sazrijevanje sustava'' – elementi sustava upravljanja zasnovani na ''Matrici ERA-e''

Agencija je prihvatila ''Model sazrijevanja sustava'' koji se temelji na ''Matrici ERA-e'', a temeljem koje se prati napredak sustava upravljanja u Agenciji te usklađenost sa zakonodavnim okvirom. Elementi, s vremena na vrijeme, ocjenjuju se na osnovi sustavnih procjena (audita).

9. Uključenost zaposlenika

Suradnja i uključenost svih zaposlenika omogućuje da se njihove sposobnosti u potpunosti i učinkovito iskoristite za dobrobit organizacije i željezničkog sustava.

10. Stalna poboljšanja

Stalna poboljšanja su uvjet za održivi razvoj i rast naše Agencije u skladu s našom vizijom, misijom, politikom i ciljevima navedenim u našim planskim i programskim dokumentima.

B.1.1.1.3. Postavljanje ciljeva sukladno Strateškom planu MMPI

U Strateškom planu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture za razdoblje 2026. – 2028. godine Agencija provodi program u dijelu koji je povezan s Općim ciljem *Održivi razvoj prometnog sustava*, posebni cilj *Razvijen sustav kopnenog prometa te kvalitetan nadzor cestovnog prometa, cestovne infrastrukture i žičara*, a način ostvarenja postavljenog posebnog cilja je *Sigurnost kopnenog prometa*.

Pokazatelji rezultata u ostvarenju navedenih ciljeva definirani su postizanjem riješenih upravnih i neupravnih predmeta iz područja djelovanja Agencije unutar utvrđenih rokova na godišnjoj razini. Sukladno Strateškom planu, rješavanjem zaprimljenih predmeta u utvrđenim rokovima postižu se poboljšanja u sigurnosti željezničkog prometa.

B.1.1.1.4. Postavljanje operativnih ciljeva - mjesečni planovi uprava

Uprave i djelatnici koje je odredio ravnatelj zaduženi su da do 5. radnog dana u mjesecu redovito dostavljaju ravnatelju izvješća o izvršenju planova za prethodni mjesec i planove za naredni mjesec za poslove iz svog djelokruga.

B.1.1.1.5. Odluke ravnatelja i procedure poslovanja

Ravnatelj prema potrebi donosi odluke i utvrđuje procedure vezano za poslovanje Agencije, koje su obveza za sve zaposlenike Agencije.

B.1.1.2. Upravljanje i vođenje – primjena sustav upravljanja prema ISO 9001

Upravljanje i vođenje Agencije temelji se na zahtjevima vežeće norme HRN EN ISO 9001. Program rada osigurava da se ova načela mogu provoditi, a to su:

- Utvrditi odgovornosti i zaduženja unutar organizacije kako bi sustav upravljanja bio efikasan;
- Osigurati da su ciljevi poslovanja i sustava upravljanja postavljeni i da su kompatibilni s organizacijskim kontekstom i strateškim ciljevima;
- Osigurati da je sustav upravljanja integriran s poslovnim sustavom;
- Promoviranje procesnog pristupa i pristupa upravljanja rizicima;
- Osigurati dostupnost resursa za sustav upravljanja;
- Komunicirati važnost efektivnog sustava upravljanja i sukladnosti sa zahtjevima za sustav upravljanja;
- Osigurati da sustav upravljanja postiže zacrtane ciljeve;
- Zauzimanje, usmjeravanje i podržavanje osoba da doprinose učinkovitosti sustava upravljanja;
- Promicanje poboljšanja.

B.1.2. ORGANIZACIJA

Specifični cilj B.1.2. Organizacija razrađen je u Tablici 4.

Tablica 4 – Razrada općeg cilja B.1.2. Organizacija

RAZRADA OPĆEG CILJA – ORGANIZACIJA				
Specifični cilj		***Razrada specifičnog cilja i pokazatelji***	***Odgovoran/surađuje***	***Termin***
B.1.2.1.	B.1.2.1. Organizacija i odgovornosti	Statut i opći akti Agencije	UV/RAV/PR3	Kontinuirano
B.1.2.2.1.	B.1.2.2. Kultura sigurnosti	Praćenje i promicanje kulture sigurnosti unutar Sektora	PR-1/RAV/sve uprave	Kontinuirano
B.1.2.2.2.		Deklaracija sigurnosti	RAV/PR-1/sve uprave	Kontinuirano
B.1.2.2.3.		Model razvoja kulture sigurnosti	PR-1/RAV/sve uprave	Kontinuirano
B.1.2.3.1.	B.1.2.3 Sučelja i komunikacije	Suradnja s ERA-om i NSA-ima	RAV/ostale uprave sukladno odlukama ravnatelja	Kontinuirano
B.1.2.3.2.		Suradnja s MMPI, AIN i HAKOM	RAV/ ostale uprave sukladno odlukama ravnatelja	Kontinuirano
B.1.2.3.3.		Suradnja s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom	RAV/ZI-UPI/željeznički inspektori-sukladno odluci ravnatelja	Kontinuirano
B.1.2.4.	B.1.2.4. Upravljanje rizicima	Razvoj postupaka upravljanja rizicima	PR-1/RAV/prema odluci ravnatelja	Kontinuirano
B.1.2.4.1.		Izvješće o upravljanju rizicima - MMPI	RAV/GI-UPE	15.1.2025.
B.1.2.5.	B.1.2.5. Upravljanje dokumentacijom i arhivom	Razvoj i unapređenje DMS-a i arhive	RAV/PR-3/GI-UPE/VR-AP	Kontinuirano
		Arhiva dokumentacije - sređivanje za 2024.	VR-AP/PR-3	15.3.2025.
B.1.2.6.	B.1.2.6. Izvještavanje	Izvješće o radu Agencije za 2024. – dostava Vladi RH	RAV/PR-3/sve uprave	Do 30.9.2025.
B.1.2.6		Izvješće o sigurnosti za ERA-u (*Annual Safety Report 2024.*) – dostava ERA-i	PR1/RAV/sve uprave	Do 30.9.2025.
B.1.2.7.	B.1.2.7. Upravljanje promjenama	Program rada	RAV/sve uprave	Kontinuirano
B.1.2.8.	B.1.2.8. Organizacija informatičkog IT sustava	Održavanje sigurnosti IT sustava i koordinacija s vanjskim partnerom	PR1/GI-UPE/ VR-AP	Kontinuirano
		Održavanje i razvoj web stranica Agencije	RAV/GI-UPE/sve uprave	Kontinuirano

B.1.2.9.	B.1.2.9. Rad u OSS-u (SSC/VA/ERTMS)	Rad u OSS-u - Broj riješenih predmeta	PR1/GI-RV/GI-STR/GI-UŽP/RAV	Kontinuirano
B.1.2.10.	B.1.2.10. Rad u Centrix-u 2	Rad u Centrixu 2 - Broj riješenih predmeta	VSS-PP/RAV/PR-3/Sve Uprave	Kontinuirano
B.1.2.11.	B.1.2.11. Ugovor o suradnji s ERA-om (CA)	Provedba CA, potpisanog 15-6-2020 između ERA i Agencije	RAV/PR1/PR2/PR3/GI-UPE/GI-RV/GI-STR	Kontinuirano
B.1.2.12.	B.1.2.12. Ugovor o suradnji s NSA-HU	Plan nadzora za pogranična područja HU/HR	ŽI-UPI	Do 15.3.2025.
B.1.2.13.	B.1.2.13. Ugovor o suradnji s NSA-SLO	Plan nadzora za pogranična područja SLO/HR	ŽI-UPI	Do 15.3.2025.

B.1.2.1. Organizacija i odgovornosti

Agencija je javna ustanova sa sjedištem u Zagrebu. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava (u skladu sa Zakonom) ostvaruje Vlada. Agencija obavlja aktivnosti od interesa za Republiku Hrvatsku, a obavlja i druge poslove koji su u skladu s propisima donesenim na temelju nacionalnih zakona i izravno primjenjivim propisima Europske unije.

Nakon što je Hrvatski sabor 3. listopada 2008. godine donio Zakon o Agenciji za sigurnost željezničkog prometa (u nastavku: Zakona o Agenciji), Vlada Republike Hrvatske je, u skladu s člankom 18. prije spomenutog zakona, po provedenom postupku temeljem raspisanog javnog natječaja, na prijedlog ministra nadležnog za željeznički promet, rješenjem od **20. kolovoza 2009. godine imenovala prvo Upravno vijeće Agencije.**[3]

Dana 1. srpnja 2013. godine stupio je na snagu Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava. Danom stupanja na snagu ovog zakona prestali su važiti: Zakon o sigurnosti u željezničkom prometu i Zakon o Agenciji za sigurnost željezničkog prometa.

Nadalje, nakon tri izmjene i dopune spomenutog Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, Hrvatski sabor je na sjednici održanoj 18. svibnja 2020. donio novi Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, a koji je objavljen u „Narodnim novinama“, broj 63/2020.

Zakonom se utvrđuju uvjeti za sigurno upravljanje željezničkim prometom i za sigurno odvijanje željezničkog prometa, mjere za razvoj i upravljanje sigurnošću uzimajući u obzir cjelovitost željezničkog sustava Europske unije, uvjeti za postizanje interoperabilnosti željezničkog sustava Europske unije, uvjeti za obavljanje djelatnosti upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika, uvjeti za strojovođe i ostale

[3] Agencija je upisana u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu 13. svibnja 2009. godine te razvrstana prema NKD-u temeljem obavijesti Državnog zavoda za statistiku od **29. rujna 2009. godine, a kojeg vodimo kao službeni datum osnutka Agencije.**

izvršne radnike, postupanje tijela nadležnog za sigurnost željezničkog prometa i tijela za istraživanje željezničkih nesreća, nadzor sigurnosti te upravni i inspekcijski nadzor.

Također, Zakon propisuje nadležnost i ovlasti Agencije.

Agencija je samostalna u obavljanju svoje ovlasti i odgovorna je Vladi.

Tijela Agencije su Upravno vijeće i ravnatelj Agencije i oni za svoj rad odgovaraju Vladi. Agencijom upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od predsjednika i četiri člana koje imenuje Vlada za razdoblje od pet godina s mogućnošću reizbora.

Čelnik Agencije je ravnatelj koji predstavlja i zastupa Agenciju, vodi stručni rad Agencije, organizira rad i poslovanje Agencije te obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom, Statutom Agencije i organizacijskom strukturom (Slika 2). Ravnatelj obavlja svoju dužnost profesionalno kao zaposlenik Agencije.

S datumom 1.12.2025. broj zaposlenih u Agenciji bio je 21.

Sukladno članku 16. Zakona tijela Agencije su Upravno vijeće i ravnatelj, koji za svoj rad odgovaraju Vladi.

Sukladno članku 17. Zakona Upravno vijeće obavlja sljedeće poslove:

- donosi Statut Agencije i druge opće akte,
- donosi godišnji program rada i razvoja Agencije te nadzire njegovo izvršavanje,
- daje prijedloge i mišljenja na financijski plan i završni račun Agencije,
- daje suglasnost na godišnja izvješća iz članka 20. stavka 1. i 2. ovog Zakona i
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim Zakonom i Statutom Agencije, kao i ostalim pitanjima koja se odnose na upravljanje Agencijom.

Sukladno članku 18. Zakona ravnatelj Agencije vodi stručni rad Agencije, organizira rad i poslovanje Agencije, predstavlja i zastupa Agenciju te obavlja druge poslove utvrđene u Zakonu i Statutu Agencije. Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije uređuju se pitanja značajna za djelatnost, ustroj i rad Agencije. Sukladno članku 15. Zakona Statutom Agencije uređuje se: unutarnje ustrojstvo, predstavljanje i zastupanje, financiranje, poslovno planiranje i godišnje izvještavanje, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Agencije. Statut, uz prethodnu suglasnost Vlade, donosi Upravno vijeće Agencije.

Sukladno članku 19. Zakona stručne poslove u okviru rada i poslovanja Agencije obavljaju zaposlenici Agencije, čiji su pravni položaj, uvjeti za zasnivanje radnog odnosa, plaća i druga pitanja u vezi s radnim odnosom uređuju Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije, u skladu s propisima kojima se uređuje područje rada i propisima kojima se uređuje plaća u javnim službama.

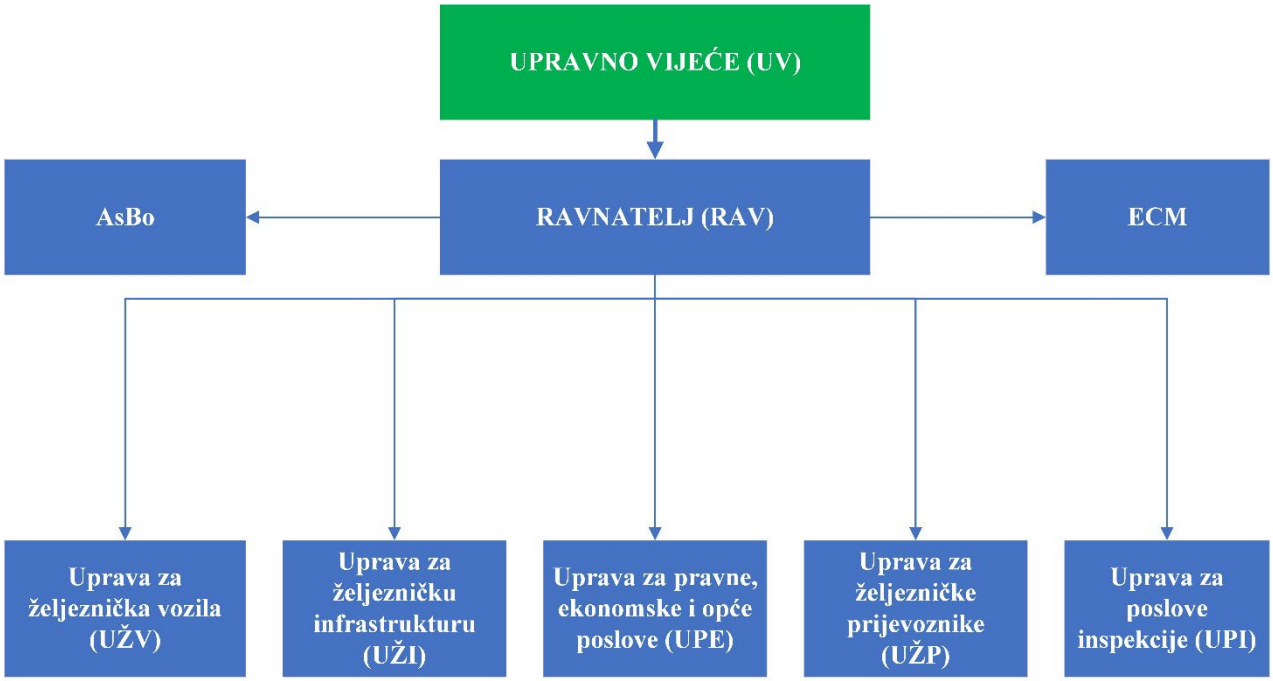

Slika 3 – Organizacijska struktura Agencije (u skladu sa Statutom Agencije)

Sukladno članku 25. Statuta Agencije, poslovi iz djelokruga Agencije te drugi poslovi nužni za rad i poslovanje kao ustanove s javnim ovlastima, odnosno javne službe obavljaju se u ustrojstvenim jedinicama (prema Slici 2.):

1. Uprava za željezničku infrastrukturu (UŽI)
2. Uprava za željezničke prijevoznike (UŽP)
3. Uprava za željeznička vozila (UŽV)
4. Uprava za poslove inspekcije (UPI)
5. Uprava za pravne, ekonomske i opće poslove (UPE)

Unutar organizacije integrirani su i poslovi tijela AsBo-a[4] i ECM-a[5] koji su u nadležnosti Agencije sukladno čl. 8 Zakona i koji su pod posebnim nadzorom ravnatelja radi neovisnosti rada ovih tijela.

B.1.2.2. Kultura sigurnosti

Specifični cilj B.1.2.2. Kultura sigurnosti razrađen je u podpoglavljima B.1.2.2.1. - B.1.2.2.3.

B.1.2.2.1. Praćenje i promicanje kultura sigurnosti

Agencija je potpisnik Deklaracije kulture sigurnosti Europskih željeznica (engl. *The European Railway Safety Declaration* – u daljnjem tekstu: Deklaracija), koja je potpisana u sklopu *''Railway Safety Summit''*,

[4] Sukladno članku 8. stavku (2) j), Agencija je nadležna za obavljnje poslova tijela za procjenu rizika (AsBo) i izdavanje izvješća o procjeni sigurnosti u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 402/2013.
[5] Sukladno članku 8. stavku (2) i), Agencija je nadležna za izdavanje, obnavljanje, izmjenu i ukidanje ovlaštenja subjektu nadležnom za održavanje (ECM).

događanja koje je u organizaciji ERA-e i naše Agencije kao domaćina, održano u Dubrovniku od 10. do 12. travnja 2018. godine. Niže navedenu Deklaraciju trebamo promicati kako unutar Agencije, tako i unutar čitavog željezničkog sektora.

B.1.2.2.2. Deklaracija sigurnosti

Deklaracija pokazuje opredjeljenje Europskih lidera na području željeznice da se ostvaruje svijest i promiče pozitivna sigurnosna kultura kroz čitav željeznički sektor. Pozitivna sigurnosna kultura jača učinkovitost sustava upravljanja sigurnošću, poboljšava sposobnost i učinkovitost upravljanja sigurnošću.

- ✓ Sigurnost je glavni pokretač učinkovitosti i pouzdanosti željezničkih usluga. Sigurnost ne bi trebala imati kompromis kada su u sukobu različiti poslovni interesi. Naša vizija, ciljevi i pokazatelji, raspored resursa, i svi aspekti svakodnevnih djelovanja će biti podrška za to. Dobro upravljanje sigurnošću je uvijek zasnovano na upravljanju rizicima.
- ✓ Naše organizacije će promovirati sigurnost, izvještavanje i principe kulture između upravljačkih funkcija i uposlenika i ostalih strana, uključujući dobavljače i ugovorne strane. Gajiti ćemo zajedničko uvažavanje, podršku i suradnju kako bi kako bi izgradili povjerenje unutar organizacija i stvorili zajedničko razumijevanje o realnosti radnog mjesta.
- ✓ Sigurnost se temelji na individualnoj odgovornosti, koja je sukladna s obrazovanjem, iskustvom i profesionalnim standardima koji odgovaraju ulogama i pojedinačnim funkcijama. Naše organizacije su odgovorne za promicanje pozitivnog sigurnosnog ponašanja i ostvarenje odgovarajućeg okruženja kako bi se omogućilo da rad bude siguran, uključujući provođenje poslova, alate, edukaciju i postupke.
- ✓ U radnom okruženje željezničkog sustava, pojedinci, neovisno o njihovom obrazovanju, profesionalnosti, iskustvu, sposobnostima, i dobroj volji, mogu biti suočeni sa situacijama kada granice ljudskih mogućnosti u kombinaciji s neželjenim i nepredvidivim sustavnim utjecajima mogu dovesti do neželjenih rezultata.
- ✓ Istraživanja i analize događaja trebaju prije svega biti usmjerene na sustavnu provedbu, na uvjete i čimbenike koji utječu na radnu praksu umjesto da se prenosi krivica na pojedinačne odgovornosti. Ova praksa bi se trebala primjenjivati čitavo vrijeme osim u slučajevima grube nepažnje, namjernog kršenja i destruktivnog djelovanja koje ozbiljno može kompromitirati razinu željezničke sigurnosti.
- ✓ Pozitivno sigurnosno ponašanje i inicijative trebaju se postizati i širiti unutar željezničke industrije kako bi se pokazalo da naše organizacije vrednuju kontinuirano poboljšavanje sigurnosti.
- ✓ Zaposleni na svim organizacijskim razinama će definirati kako oni nastoje da kontinuirano razvijaju, promoviraju i redovito ocjenjuju organizacijske principe i praksu kako bi se gajila pozitivna sigurnosna kultura.
- ✓ Zajedno možemo postići naš cilj Europske unije da bude svjetski lider u sigurnosti željeznica.

B.1.2.2.3. Model razvoja kulture sigurnosti

Agencija će u narednom periodu poticati i pratiti razvoj sigurnosne kulture unutar sektora, prvenstveno kod upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika i subjekata nadležnih za održavanje (ECM). Model za koji se zauzimamo je onaj koji je utvrdila i promovira ERA[6].

Model razvoja kulture sigurnost (Slika 3) se sastoji od dvije komponente: temelja željezničke sigurnosti, koji mora biti ispunjen od strane dionika željezničkog sustava kako bi održavao sigurnost i osigurao njezinu provedbu i stvaratelja tj. poticatelja kulture, koji oblikuju i kreiraju organizacijsku kulturu.

Temelji sigurnosne kulture predstavljaju pet sveobuhvatnih principa, zasnovanih na karakteristikama željezničkog sektora i na postojećoj kulturi sigurnosti – (F1) upravljanje glavnim rizicima s predviđanjem i otpornošću, (F2) razumjeti radno mjesto, (F3) njegovati okoliš za neprestano obrazovanje i (F4) integracija sigurnosti u sve razine poslovanja.

Temelji željezničke sigurnosti oslanjaju se na principu ergonomije aktivnosti, koja razlikuje zadatak (propisani rad: očekivani rezultati na osnovi definiranih uvjeta) od aktivnosti (učinak – efektivan rad: uočeni rezultati na osnovi realnih uvjeta). Aktivnosti se pažljivo planiraju na način da se predviđaju štetne situacije. Potrebna je ljudska fleksibilnost i kreativnost kako bi se suprotstavili neočekivanim situacijama i kako bi održali funkcioniranje sustava.

Organizacijska kultura razvija se kroz različite elementarne aktivnosti unutar organizacije. Razlikujemo četiri poticatelja – stvaratelja kulture, koji oblikuju organizacijsku kulturu, kroz (E1) interaktivni pristup, gdje sudionici realizacije kulture na svim organizacijskim razinama izmjenjuju mišljenja kroz formalni i neformalni dijalog, potičući pri tome međusobno uvažavanje i usklađivanje, sporazumjevanje i očekivanja. Na temelju takvog razumijevanja sigurnosti, organizacija kreće u (E2) formalizaciju kroz distribuciju zadataka, uloga i odgovornosti, opisivanje procedura i pravila. Na (E3) razini raspoređivanja (širenja) organizacijskih ciljeva kulture, pravila i procedure se provode kroz razne forme informacija i obrazovanja. Kroz (E4) poboljšanja, organizacija će neprestano poboljšavati kulturu sigurnosti na svim razinama.

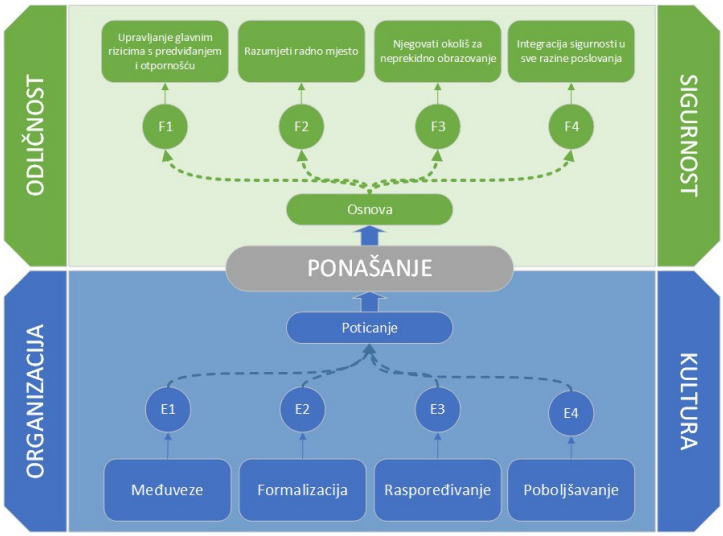

Slika 4 – Model razvoja kulture sigurnosti (temeljem European Railway Safety Culture Model)

[6] https://www.era.europa.eu/activities/safety-culture_en

Ovaj model je alat kojim se podržava stvaranje sigurnosne kulture kroz ocjenjivanje ili nadzor sustava.

U narednom periodu Agencija će tijekom audita kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika imati poseban fokus na ocjeni promocije sigurnosne kulture i provedbi odgovarajućeg modela sigurnosne kulture s obzirom na regulatorne obveze u kontekstu 4. željezničkog paketa[7].

B.1.2.3. Suradnja i komunikacije

Specifični cilj B.1.2.3. Suradnja i komunikacije razrađen je u podpoglavljima B.1.2.3.1. - B.1.2.3.3.

B.1.2.3.1. Suradnja s ERA-om i NSA-ima

U narednoj godini očekuje se i dalje značajan broj aktivnosti u sklopu suradnje Agencije s ERA-om i europskim, nacionalnim tijelima za sigurnost (NSA-ima), posebice u provedbi zajedničkog nadzora na prekograničnim područjima (sukladno sklopljenim sporazumima o suradnji) te u sklopu izdavanja jedinstvenih potvrda o sigurnosti (SSC) i odobrenja za puštanje vozila na tržište (VA) kroz jedinstvenu pristupnu točku (OSS).

Pored toga očekuje se sudjelovanje na plenarnim sjednicama ERA-e, te raznim radionicama i sastancima koja se većinom održavaju u središtu ERA-e u Valenciennesu u Francuskoj ili putem videokonferencija.

Agencija je uključena u niz radnih grupa i radionica ERA-e, koje razrađuju pojedine cjeline u sklopu razvoja i uvođenja 4RWP-a te unapređuju razvoj jedinstvenog Europskog željezničkog prostora (SERA), što smatramo vrlo važnim i za razvoj i unapređenje nacionalnog željezničkog sustava. Angažman Agencije koji se očekuje u 2026. kroz aktivnosti kao što su:

- Radne grupe u okviru usuglašavanja postupaka za odobravanje Europskog željezničkog sustava upravljanja prometom u dijelu ustroja pruge (engl. *ERTMS track side approval – practical arrangement*);
- Zajednički sastanci AsBo tijela sukladno Uredbi 402/2013 (engl. *CSM for risk asseessment*);
- Radne skupine i konferencije vezane za ERTMS u organizaciji ERA-e;
- Radna skupina ERA/NSA za nadzor (*NSA Supervision sub-group*)
- Radni sastanci grupe za TAP/TAF TSI (TSI za telematske aplikacije za teretni i putnički prijevoz);
- Radni sastanci u sklopu rješavanja predmeta u OSS-u – rješavanje jedinstvenih potvrda za sigurnost željezničkih prijevoznika (SSC), rješavanje odobrenja za puštanje vozila (tipova vozila) na tržište (VA) te nadzor predmeta u sklopu Europskog željezničkog sustava upravljanja prometom (ERTMS/ETCS);
- Radne sastanke i radionice u sklopu razvoja OSS-a;
- Radne skupine (prema potrebi u koordinaciji s MMPI) u sklopu čišćenja i validacije nacionalnih pravila (NTR – *National Technical Rules*);

[7] *Uredba (EU) 2018/762 utvrđuje zajedničke sigurnosne metode vezano za zahtjeve sustava upravljanja sigurnošću prema Direktivi (EU) 2016/798 i regulativama (EU) 1158/2010 i (EU) 1169/2010 u kojima se zahtijeva u kontekstu 4. željezničkog* paketa, da vezano za sigurnosnu kulturu, željeznički prijevoznici i upravitelji infrastrukture dokažu implementaciju strategije s kojom unapređuju i stalno poboljšavaju svoju sigurnosnu kulturu (Annex I i II – član 7.2.3: '' Organizacija će osigurati strategiju za stalno poboljšanje svoje sigurnosne kulture, oslanjajući se na stručne analize i prepoznate metode, kako bi se identificirali problemi ponašanja koji imaju utjecaj na razne dijelove sustava upravljanja sigurnošću i kako bi se postavile mjere kojima se otklanjaju ti problemi.''

- Sastanci s ERA-om i NSA-ima u sklopu usuglašavanja predmeta u OSS-u, vezano za ocjenjivanje i izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti (SSC) i odobrenja za puštanje vozila na tržište (VA);
- Radne grupe o organizaciji ERA-e vezane za odobravanje vozila (VA);
- Radne grupe za registar vozila,
- Radna grupe za ECM,
- te prema potrebi i s obzirom na slobodne kapacitete osoblja Agencije i na ostale radne skupine, sastanke i konferencije prema obavijestima ERA-e.

Pored suradnje koje će Agencija tijekom 2026. imati s ERA-om, u istoj godini se predviđa i suradnja sa susjednim nacionalnim tijelima za sigurnost (NSA). Tu se posebno očekuje nastavak kvalitetne suradnje s NSA iz Slovenije i Mađarske po pitanju razrješenja specifične problematike međugranične suradnje i ugovora o suradnji, tehničkih pitanja interoperabilnosti, uvođenja novih željezničkih prijevoznika, razvoja i nadzora SMS-a kod IM/RU, prakse rješavanja predmeta u OSS-u i slično te suradnja sa susjednim zemljama, kao i savjetovanja vezano za postupke izdavanja jedinstvenih potvrda o sigurnosti i uvjete koje moraju ispunjavati željeznički prijevoznici za pristup kolodvorima izmjene vozila u blizini granice (stavci (5) i (6) članka 30. Zakona)

U sklopu suradnje s NSA-ima treba navesti sudjelovanje u raspravama u sklopu sjednica neovisne grupacije ILGGRI (međunarodna povezana grupacija inspektora željeznice) na kojima nacionalna tijela raspravljaju pitanja sigurnosti i interoperabilnosti u neovisnom okruženju od ERA-e.

B.1.2.3.2. Suradnja s MMPI, AIN i HAKOM

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (MMPI), Agencija i Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (AIN), kao tijela javne vlasti nadležna za željeznički sustav Republike Hrvatske surađuju s ciljem ostvarenja sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

Agencija planira da će tijekom 2026. godine i dalje pratiti, promicati i provoditi regulatorni okvir sigurnosti uključujući i nacionalna sigurnosna pravila, sudjelovati u izradi nacrta prijedloga zakonskih i podzakonskih propisa potrebnih za obavljanje sigurnog tijeka željezničkog prometa iz nadležnosti Ministarstva te surađivati s drugim tijelima javne vlasti radi usklađivanja aktivnosti u smislu podizanja razine sigurnosti željezničkog sustava.

Agencija održava stalnu suradnju s AIN-om i tome treba istaknuti suradnju u sklopu istražnih postupaka te poduzimanju radnji u vezi sa sigurnosnim preporukama (sukladno članku 135. Zakona), a posebno vezano za suradnju koja dogovorena u Sporazumu potpisanim između AIN i ASŽ. Agencija će sa AIN-om nastaviti sa započetom praksom održavanja zajedničke Konferencije o sigurnosti.

Suradnja s Hrvatskom regulatornom agencijom za mrežne djelatnosti (u daljnjem tekstu: HAKOM), pored svega navedenog, isto tako je važna aktivnost Agencije u narednom periodu. Predviđa se sudjelovanje u sklopu okruglih stolova u organizaciji HAKOM-a.

B.1.2.3.3. Suradnja s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom

Aktivna suradnja s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom treba se nastaviti i tijekom 2026. godine. Poseban fokus treba biti i dalje na nadzoru najugroženiji željezničkih pruga s obzirom na rizik nastanaka požara, tj. ugroženost požarom, naročito u ljetnim mjesecima.

Agencije će u narednom planskom periodu tijekom 2026. sudjelovati u izradi Akcijskog plana za unapređenje zaštite od požara na posebno ugroženim putnim pravcima zajedno sa željezničkim sektorom i Hrvatskom vatrogasnom zajednicom. Posebni ciljevi tog plana za koje će se Agencija zalagati su:

- nadzor rizika vezanih za infrastrukturne podsustave i sustav upravljanja sigurnošću (SMS) upravitelja infrastrukture (zapaljnjenja pragova, zapaljenje raslinja/otpada uz prugu i djelovanje trećih osoba);
- nadzor SMS-a te organizacijskih i tehničko sigurnosnih mjera upravitelja infrastrukture (pojačani nadzor pružnog pojasa od strane upravitelja infrastrukture u cilju osiguranja zbrinjavanja pokošenog/posječenog raslinja (naročito u 7. i 8. mj.); sprječavanje deponiranja otpada uz prugu; rad kemijskog vlaka sukladno utvrđenom planu; pojačani pregled svih pruga visoke požarne ugroženosti (naročito 7. i 8. mj.); osiguranje pristupa kritičnim lokacijama i osiguranje protupožarnih vozila; osiguranje plana upravljanja rizicima upravitelja infrastrukture na kritično ugroženim dionicama pruge sukladno Planu i programu posebnih mjera zaštite od požara);
- nadzor rizika vezanih za infrastrukturne podsustave i sustav upravljanja sigurnošću upravitelja infrastrukture - štetni događaji uslijed požara izazvanog pregrijavanjem osovinskih sklopova, kočnog sustava, ležajeva na vozilima i sl.;
- unapređenje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera, a vezanih za ugradnju odgovarajućih mjernih uređaja (mjernih stanica) za mjerenje temperature ležajeva, kotača, kočnih uređaja vozila i sl. prema Akcijskom planu Hrvatske vatrogasne zajednice i Strategiji nadzora željezničkog sustava Agencije, te nabavku novog vatrogasnog vlaka sa suvremenom opremom za gašenje požara uz prugu
- nadzor rizika vezanih za sustav upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika kao što su štetni događaji uslijed požara na željezničkom vozilu, štetni događaji uslijed požara izazvanog iskrenjem iz ispušnih i kočnih sustava željezničkih vozila, te neodgovarajućih kočionih umetaka;
- unapređenje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera kod željezničkih prijevoznika vezanih za: pojačani nadzor rada izvršnog osoblja za tehnički pregled vozila, nadzor provedbe školovanja radnika za provedbu mjera protupožarne zaštite; Osiguranje plana upravljanja rizicima željezničkog prijevoznika sukladno Planu i programu posebnih mjera zaštite od požara; pojačani nadzor željezničkih vozila i radionica održavanja (ECM-a - subjekta nadležnog za održavanje); provjere ispravnosti uređaja i protupožarnih aparata s važećim rokom održavanja, zamjena kočnih umetaka zbog neispravnosti ili premale debljine, isključenje vagona zbog opasnosti od trenja kod nepravilnog položaja kočnog polužja; provjera održavanja iskrolovki i ispušnog sustava dizel lokomotiva.

Agencija će i dalje tijekom 2026. na poziv Hrvatske vatrogasne zajednice sudjelovati na svim sastancima u prostorijama Hrvatske vatrogasne zajednice kao i događajima koji promiču ciljeve i razvoj protupožarnih aktivnosti posebno vezanih za željeznički sustav.

B.1.2.4. Upravljanje rizicima procesa

Gotovo svi organizacijski procesi sadrže rizike o kojima ovisi uspješnost ostvarenja organizacijskih ciljeva. Što su rizici manji, to je mogućnost da organizacija uspješno ostvaruje svoje ciljeve veća. Zbog toga je potrebno unutar organizacije ugraditi odgovarajuće učinkovite postupke i metode za upravljanje rizicima.

Rizici ovise o promjenama koje se uvode u organizaciju. Promjene mogu biti vrlo korisne, osobito ako se odnose na unapređivanja koja potiču sigurnost i sposbnost organizacije da provede svoje cilljeve. Međutim,

promjene se mogu pojaviti neplanski, nenadano i neželjeno te mogu ugroziti sigurnost i ostvarivanje planiranih ciljeva. Bez obzira na prirodu, porijeklo ili opseg promjena, svaka promjena stvara prostor za hazarde i pojavu neželjenih rizika. U cilju sigurnosti sustava od promjena organizacijske rizike je potrebno kontrolirati prema odgovarajućim sigurnosnim metodama ((EU) 402/2013) i na temelju odgovarajućeg okvira za upravljanje rizicima (ISO 31000).

Strateški je zadatak Agencije da održava učinkovit sustave upravljanja i održava procese koji će biti dovoljno otporni na rizike. U cilju preventive sigurnosti zadaća je kontinuirano poticati razvoj sigurnosne kulture i organizirati procese upravljanja rizicima.

Radi održavanja učinkovitosti svojeg sustava Agencija održava odgovarajući okvir za upravljanje rizicima (ili okvir za rizike) koji je integriran sa svim organizacijskim razinama povezanima sa sigurnošću (rizicima). Agencija se neprestano usklađuje s normom HRN IS0 31000 u kojoj je utvrđen okvir za upravljanje rizicima. Učinkovitost upravljanja rizicima ovisi o integraciji tog okvira u proces upravljanja organizacijom, uključujući donošenje odluka na strateškoj razini. Za to je potrebna podrška svih relevantnih dionika unutar organizacije. Razvoj okvira čini nekoliko faza: integracija, oblikovanje, primjena, ocjenjivanje (nadzor) i poboljšanja okvira za upravljanje rizicima u organizaciji (slika 3.).

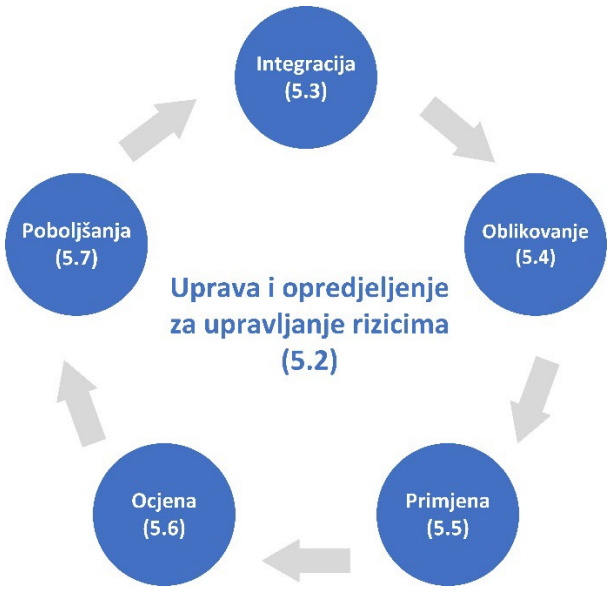

Slika 5 – Okvira za upravljnje rizicima prema ISO 31000

Proces upravljanja rizicima treba biti sastavni dio sustava upravljanja Agencije, integriran u politike sigurnosti i politike poslovnog sustava. Proces treba sadržavati sljedeće podprocese (slika 4):

- Komunikacija i konzultacije (6.2.)
- Nadzor i preispitivanje (6.6.)
- Utvrđivanje konteksta (6.3.)
- Procjena rizika (6.4.)
- Tretiranje rizika (6.5.)
- Zapisi i izvještavanje (6.7.).

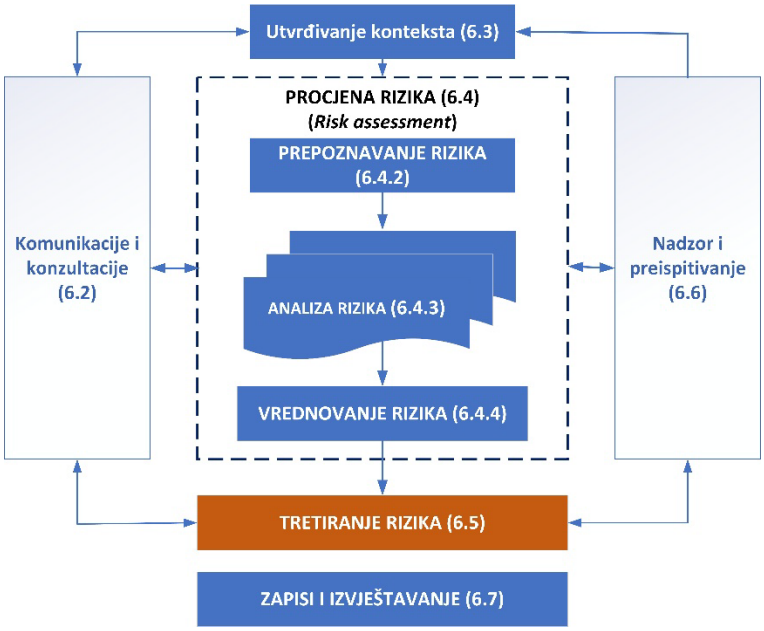

Slika 6 – Model za proces upravlljanja rizicima prema ISO 31000

B.1.2.4.1. Izvješće o upravljanje rizicima – MMPI

Izvješće o upravljanju rizicima, koje se izrađuje prema Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora[8], dostavlja se svake godine do 15.1. za proteklu godinu nadležnom ministarstvu (MMPI). U ovom izvješću se razrađuju najznačajniji rizici u poslovanju Agencije s obzirom na: cilj, planski dokument, opis rizika, odgovornosti za rizik, plan postupanja po rizicima, provedbene mjere i značajnost rizika. Pored navedenog, u cilju što učinkovitije razrade rizika, Agencija koristi metode i postupke koje smo naveli u poglavlju B.1.2.4. ovog Programa.

B.1.2.5. Upravljanje dokumentacijom i arhivom

Upravljanje dokumentacijom u Agenciji se bazira na elektroničkom sustavu DMS, kroz koji se zaprimaju svi zahtjevi podnositelja vezano za poslove i predmete koji su u nadležnosti Agencije. Unutar DMS-a se nalaze zahtjevi, zaključci, rješenja te ostala prateća dokumentacija uz zahtjeve koja se vodi sukladno Zakonu. Sučelje DMS-a, sukladno odgovornostima i hijerarhiji pristupa, dostupno je svim zaposlenicima Agencije.

U 2026. godini Agencija planira i dalje održavati i unapređivati DMS Centrix 2 vezano za:

- rad sa sustavom ZUP-IT[9],

[8] https://mfin.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/sredisnja-harmonizacija/fin-upravljanje-kontrole/upravljanje-rizicima//Smjernice%20za%20upravljanje%20rizicima%20u%20poslovanju%20institucija%20javnog%20sektora.pdf

[9] Sustav mora omogućavati sve značajke sustava za elektroničko upravno poslovanje (SEUP) sukladno Uredbi o uredskom poslovanju (NN 75/2021) i pripadajućoj Tehničkoj specifikaciji informacijskog sustava elektroničkog poslovanja. https://rdd.gov.hr/UserDocsImages//SDURDD-dokumenti//02_Tehni%C4%8Dka%20specifikacija.pdf

- aktivnosti vezano za elektroničko potpisivanje,
- sustav za zaprimanje i otpremu dokumenata koji su u Agenciju dostavljeni fizički, poštom, kao i elektronički, putem maila,
- funkcionalnosti za zaduživanje pojedinih ili više zaposlenika za rad na predmetu,
- mogućnost stupnjevanja ovlaštenja za uvid u cjelokupni sustav spisovodstva,
- mogućnost generiranja izvještaja iz sustava po više kriterija,
- podršku pri produkciji rješenja,
- edukaciju zaposlenika za rad u DMS sustavu,
- dostupnost Centrixa preko interneta putem internet preglednika,
- pristup programu koji mora biti zaštićen tj. enkriptiran putem SSL certifikata,
- stavljnje u funkciju funkcionalnost Pismohrana i povezivanje s Hrvatskim državnim arhivom.

Nakon uvođenja 4. željezničkog paketa Agencija pored DMS-a Centrix 2 radi i na predmetima kroz internet sučelje - informatički sustav OSS (One-stop-shop), jedinstvenu pristupnu točku koju je razvila i održava ERA, a vezano za nove zadatke oko izdavanja jedinstvenih potvrda o sigurnosti za željezničke prijevoznike (SSC), odobrenja za stavljanje vozila (tipova vozila) na tržište (VA). Ova aplikacija je podijeljena između ERA-e i nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost (NSA). Pored toga ERA kroz ovu aplikaciju je ovlaštena za odobravanje ERTMS projekata uz prugu (za koje Agencija ima pristup vezano uz funkciju promatranja). Svi zahtjevi od podnositelja zahtjeva vezano za spomenute funkcionalnosti dostavljaju se kroz OSS.

U 2026. Agencija će nastaviti uspješno započetu suradnju sa Hrvatskim Državnim Arhivom, a posebice vezano za provedeni stručni nadzor nad upravljanjem dokumentiranim i arhivskim gradivom Agencije (od 21. veljače 2023.) i ispunjavanju obveza sukladno donesenim Pravilima za upravljanje dokumentiranim gradivom Agencije (u nastavku: arhivska Pravila).

Vezano za spomenuta arhivska Pravila Agencija će u 2026. nastaviti implementaciju sustava digitalne arhive - Centrix Pismohrana, sustav koji omogućuje ostvarivanje više razine digitalizacije arhivskog poslovanja, poštujući pri tome relevantni pravni temelj i tehničke standarde. Poslovni cilj projekta je ostvariti povećanje produktivnosti cjelokupnog poslovanja, kroz proširenje digitalizacije te ubrzanje protoka informacija i standardizaciju vođenja arhivskog poslovanja.

B.1.2.6. Izvještavanje

Sukladno članku 20. stavku 1. Zakona Agencija je obvezna svake godine do 30. rujna podnijeti Vladi godišnje izvješće o svome radu u prethodnoj godini, uključujući i financijsko izvješće.

Agencija svake godine (sukladno članku 20. stavku 2. Zakona) javno objavljuje godišnje izvješće o svojim aktivnostima iz prethodne godine te ga najkasnije do 30. rujna podnosi ERA-i.

Izvješće iz članka 20 stavka 2. Zakona sadržava podatke o:

- razvoju sigurnosti željezničkog sustava, uključujući podatke o zajedničkim sigurnosnim pokazateljima, objedinjene na razini država članica Europske unije;
- bitnim promjenama hrvatskog zakonodavstva koje se odnose na sigurnost željezničkog sustava;
- razvoju u obavljanju poslova vezanih uz jedinstvenu potvrde i uvjerenja o sigurnosti;

- rezultatima nadzora nad upraviteljem infrastrukture i željezničkim prijevoznicima te s time povezanim iskustvima, uključujući broj i rezultate inspekcija i provjera;
- odstupanja koje su usvojena u skladu s člankom 82. stavcima 4. do 6. Zakona i
- iskustva željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture u pogledu primjena zajedničkih sigurnosnih metoda.

Pored navedenog, u izvješćima se navodi:

- izvješće o primjeni zajedničkih sigurnosnih metoda za nadzor prema Uredbi (EU) 1078/2012[10]

- izvješće o primjeni zajedničkih sigurnosnih metoda za ocjenu pravilne ocjene procjene rizika prema Uredbi (EU) 402/2013[11],

- izvješća o primjeni zajedničkih sigurnosnih metodama za sustav upravljanja sigurnošću (SMS) prema Uredbi (EU) 2018/762[12],

- izvješće o učinkovitosti i poboljšanjima Strategije nadzora željezničkog sustava u RH,

- izvješće o primjeni Sigurnosne kulture u željezničkom sektoru,

B.1.2.7. Upravljanje promjenama

Promjene koje se događaju u poslovanju moraju biti planirane, treba poznavati njihovu svrhu i posljedice te, planirati kadrove i odrediti alokaciju odgovornosti i ovlaštenja kako bi se sačuvao integritet organizacije i uspostavili novi zadaci koje nalažu promjene.

Program rada osigurava ovakva načela poslovanja, a posebno su kroz njega planirane i naznačene promjene koje dolaze zbog primjene 4. željezničkog paketa, koje i dalje, ali u sve manjoj mjeri, imaju neminovan utjecaj na promjene u poslovanju željezničkog sektora kao i same Agencije.

B.1.2.8. Organizacija informatičkog IT sustava

Agencija je u prethodnom razdoblju, sukladno financijskim mogućnostima, uspješno obnovila dio svojih informatičkih resursa, posebno servera i opreme za zaštitu i back-up podataka, a sve u sklopu raspoloživih

[10] UREDBA KOMISIJE (EU) br. 1078/2012 od 16. studenoga 2012. o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za kontrolu koju će primjenjivati željeznički prijevoznici i upravitelji infrastrukture nakon izdanog rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom i rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza te subjekti nadležni za održavanje (Tekst značajan za EGP.), SL L 320, 17.11.2012., str. 8–13

[11] PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 402/2013 od 30. travnja 2013. o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 352/2009 (Tekst značajan za EGP), SL L 121, 3.5.2013., str. 8–25

[12] DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/762 od 8. ožujka 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda u vezi sa zahtjevima za sustav upravljanja sigurnošću na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredaba Komisije (EU) br. 1158/2010 i (EU) br. 1169/2010 (Tekst značajan za EGP), SL L 129, 25.5.2018., str. 26–48

financijskih sredstava. U narednom razdoblju posebno ćemo se zalagati za održavanje sigurnosti i zaštite informatičkih resursa, a uvažavajući sljedeće ciljeve i načela:

- korištenje samo licenciranog software-a,
- redovito održavanje servera, korisničkih računala i ostale informatičke opreme,
- održavanje uvjeta i klimatizacije prostora u kojem se nalaze serverski resursi,
- čuvanje i *back-up* podataka i datoteka na serveru Agencije,
- odgovarajuća zaštita info sustava od informatički virusa,
- unapređenja DMS sustava kako je navedeno u točki B.1.2.5.

U narednom periodu Agencija će nastaviti s održavanjem svojih informatičkih resursa u sklopu Centra za dijeljenje resursa (CDU) sukladno ugovoru koji je potpisan sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva i APIS d.o.o., i gdje je smješten DMS-Centrix 2.[13]

B.1.2.9. Rad u OSS-u (SSC/VA; ERTMS)

Specifični cilj B.1.2.9. Rad u OSS-u razrađen je u Tablici 5.

Tablica 5 – Razrada općeg cilja B.1.2.9 – OSS – SSC/VA; ERTMS

RAZRADA OPĆEG CILJA – ORGANIZACIJA				
BR.	***Specifični ciljevi***	***Pokazatelj***	***Odgovoran/nadzire***	***Termin***
B.1.2.9.-1	Upravljanje računima u OSS-u (*user manager*) - UM	Otvaranje računa sukladno potrebama i nalogu Ravnatelja	PR1/RAV	Prema potrebi
B.1.2.9.-2	Upravljanje predmetima – PgM (*Programme manager*)	Broj predmeta-dodjeljivanje zadataka za timove	RAV/PR1	Kontinuirano
B.1.2.9.-3	Ocjena predmeta za SSC	Broj i kvaliteta predmeta riješenih unutar planiranog roka	GI-UŽP/PR2	Kontinuirano
B.1.2.9.-4	Ocjena predmeta za VA	Broj i kvaliteta predmeta riješenih unutar planiranog roka	GI-RV/ PR2	Kontinuirano
B.1.2.9.-5	Ocjena kvalitete – SSC/VA (*Quality assurance*)	Broj i kvaliteta predmeta riješenih unutar planiranog roka	PR-2	Kontinuirano
B.1.2.9.-6	Donošenje odluka-potpis rješenja (*decision maker)*	Broj i kvaliteta predmeta riješenih unutar planiranog roka	RAV	Kontinuirano
B.1.2.9.-7	Izvješća o utrošenim satima na ocjeni dokumentacije	Broj i kvaliteta predmeta riješenih unutar planiranog roka	GI-UŽP /GI-RV, GI-STR/RAV/PR-2	Kontinuirano

[13] https://rdd.gov.hr/projekti-i-eu-projekti/eu-projekti/uspostava-centra-dijeljenih-usluga/1596

	(*assessment*-u) za predmete u suradnji s ERA-om.			
B.1.2.9.-8	Praćenje predmeta ERTMS	Broj predmeta ERTMS	GI-UŽI/GI-PUSS, GI-EE	Kontinuirano
B.1.2.9.-9	Izrada izjave o troškovima (*Statement of costs*) i dostava u ERA-u	Broj predmeta riješenih unutar planiranog roka	GI-UŽP/GI-RV/GI-UPE/RAV	Kontinuirano

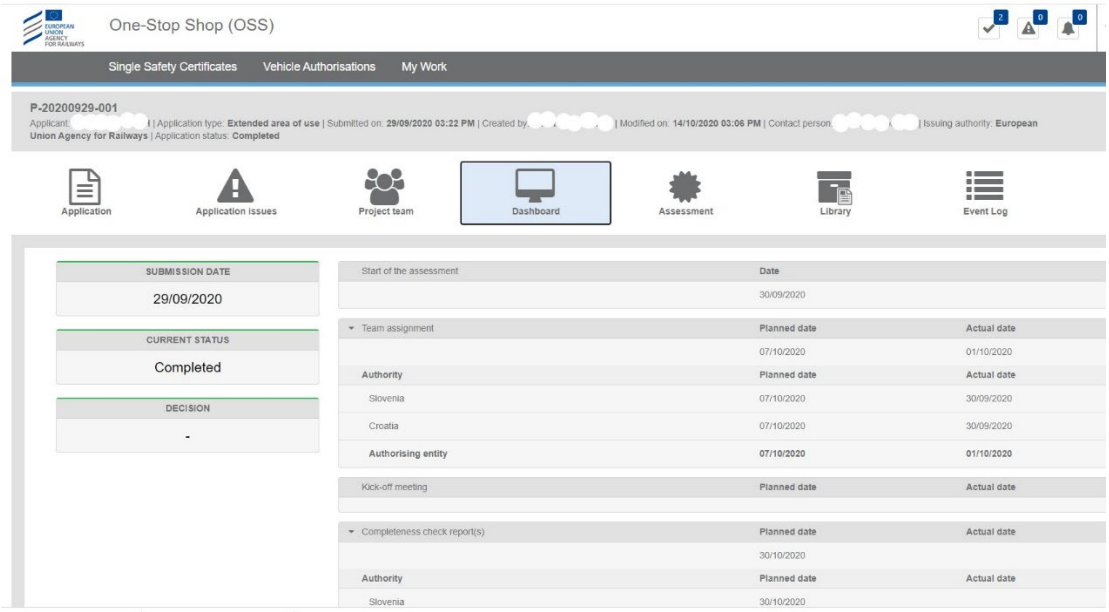

Slika 7 – Jedinstvena kontaktna točka – OSS (primjer izgleda ekrana)

B.1.2.10. Rad u Centrixu-2

Specifični cilj B.1.2.10. Rad u Centrixu razrađen je u Tablici 6.

Tablica 6 – Razrada općeg cilja B.1.2.10 – Rad u Centrixu 2

RAZRADA OPĆEG CILJA – ORGANIZACIJA				
BR.	***Specifični ciljevi***	***Pokazatelj***	***Odgovoran/nadzire***	***Termin***
B.1.2.10.-1	Rad u Pismohrani	Broj otvorenih predmeta	VR-AP/PR-3/GI-UPE/RAV	Kontinuirano
B.1.2.10.-2	Rad na predmetima iz nadležnosti UŽI	Broj riješenih predmeta	GI-UŽI/PR-2/RAV	Kontinuirano
B.1.2.10.-3	Rad na predmetima iz nadležnosti UŽP	Broj riješenih predmeta	GI-UŽP/PR-2/RAV	Kontinuirano
B.1.2.10.-4	Rad na predmetima iz nadležnosti UŽV	Broj riješenih predmeta	GI-RV/GI-STR/PR-2/RAV	Kontinuirano

B.1.2.10.-5	Rad na predmetima iz nadležnosti ECM	Broj riješenih predmeta	GI-ECM/PR-2/RAV	Kontinuirano
B.1.2.10.-6	Rad na predmetima iz nadležnosti UPI	Broj riješenih predmeta	ŽI-UPI/ŽI-GR/ŽI-PUSS/ŽI-OT/ŽI-LOK/ŽI-VAG/ŽI-IR/RAV	Kontinuirano
B.1.2.10.-7	Rad na predmetima iz nadležnosti UPE	Broj riješenih predmeta	GI-UPE/VR-AP/PR-3/RAV	Kontinuirano
B.1.2.10.-8	Rad na predmetima iz nadležnosti RAV-donošenje odluka i zatvaranje predmeta	Broj riješenih predmeta	RAV/PR-3	Kontinuirano

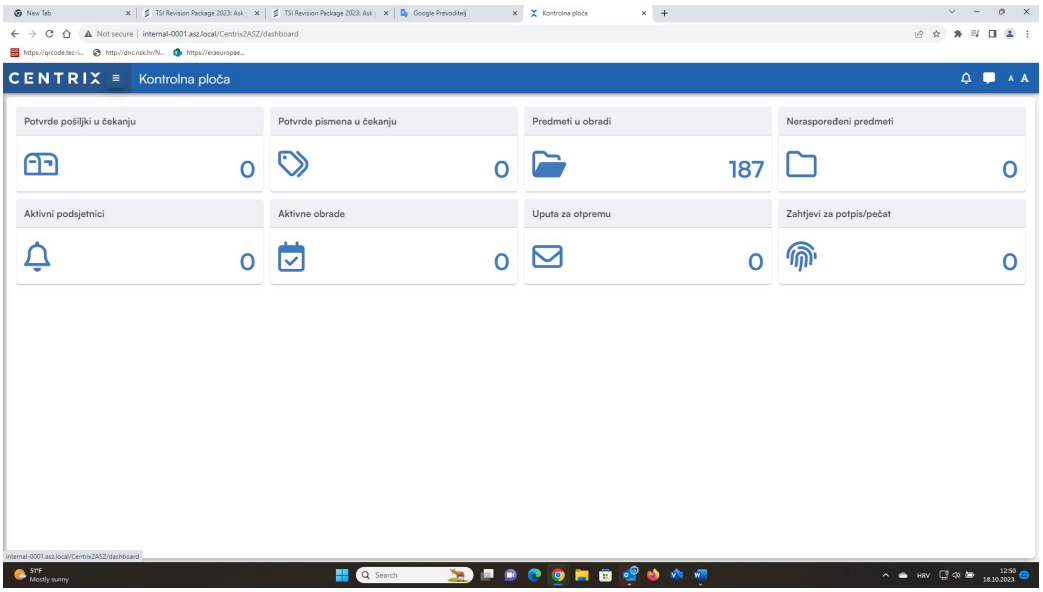

Slika 8 – Izgled početnog ekrana Centrix 2

B.1.2.11. Ugovor o suradnji s ERA-om – *CA*

Sukladno članku 5. st. 3. Provedbene Uredbe Komisije (EU) 2018/764 od 2. svibnja 2018. o pristojbama i naknadama koje se plaćaju Agenciji Europske unije za željeznice i uvjetima za njihovo plaćanje, nacionalna tijela nadležna za sigurnost dostavljaju Agenciji izjavu o troškovima za njihov doprinos koje treba uključiti u račun koji izdaje Agencija najkasnije na zahtjev ERA-e.

Agencija, kao nacionalno tijelo nadležno za sigurnost željezničkog sustava Republike Hrvatske potpisala je dana 15.6.2020 uz prethodne suglasnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Ministarstva financija Sporazum o suradnji (u daljnjem tekstu: Sporazum) s Agencijom Europske unije za željeznice. Nadležnost Agencije po pitanju sklapanja Sporazuma utvrđena je u članku 8. stavku (6) Zakona.

Sporazum utvrđuje uvjete pod kojima će strane u Sporazumu surađivati s provedbom zadaća ERA-e kako je navedeno u članku 76. st. 1. Uredbe (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za željeznice i stavljanja van snage Uredbe (EZ) br. 881/2004 u vezi sa jedinstvenim potvrdama o sigurnosti (SSC), odobrenjima za vozila i odobrenjima tipa vozila (VA) u skladu s primjenjivim zakonodavstvom EU-a, uključujući preliminarni postupak.

Sukladno članku 8. stavku i. Sporazuma, Agencija (NSA-HR) dostavlja ERA-i (Agenciji) izjavu o troškovima (*Statement of cost*) referirajući se na određeni projekt (kojeg su djelatnici Agencije obradili u OSS-u). Podnošenje svih izjava o troškovima, uz pozivanje na određeni projekt (prema ID oznaci iz OSS-a), vrši se u roku od 20 kalendarskih dana nakon što se odluka ERA-e (Agencije) izda te najmanje tromjesečno tijekom preliminarnog postupka. U tom smislu Agencija je razvila pisani postupak i u suradnji s MMPI i Ministarstvom financija usuglasila i dobila odobrenje za odgovarajuća konta za knjiženje priliva novčanih sredstava od ERA-e.

B.1.3. RESURSI

Specifični cilj B.1.3. Resursi razrađen je kroz razradu općih ciljeva: B.1.3.1. Kadrovski resursi i upravljanje kompetencijama, B.1.3.2. Jačanje kompetencija – Osposobljavanje i i edukacija zaposlenika, B.1.3.3. Financijski resursi – Financijski plan.

Tablica 7 – Razrada općeg cilja B.1.3. Resursi

RAZRADA OPĆEG CILJA - RESURSI				
BR.	***Specifični ciljevi***	***Pokazatelj***	***Odgovoran/surađuje-priprema***	***Termin***
B.1.3.1.	Kadrovski resursi i upravljanje kompetencijama	Razvoj Vodiča za upravljanje kompetencija	PR-3/RAV	Kontinuirano
B.1.3.2.	Jačanje kompetencija - Osposobljavanje i edukacija zaposlenika	Program i plan osposobljavanja/obrazovanja	GI-UPE/RAV	2mj. 2025.
B.1.3.3.	Financijski resursi	Financijski plan i njegova ispravna provedba-stalni nadzor i kontrola financija	GI-UPE/RAV	Kontinuirano

B.1.3.1. Kadrovski resursi i upravljanje kompetencijama

Razrada specifičnog cilja B.1.3.1. Kadrovski resursi i upravljanje kompetencijama utvrđena je Tablicom 8.

Tablica 8 – Analiza kadrova u Agenciji – prioriteti upošljavanja (P); stanje na dan: 1.12.2025.

Naziv unutarnje ustrojstvene jedinice, broj i naziv radnog mjesta	Identifikacija i analiza popunjenosti radnih mjesta	Cilj - sistematizacija	Stanje 1.12.2025.
AGENCIJA – UKUPNO		**31**	**21**
Ravnatelj	**Popunjeno radno mjesto**	**1**	**1**
1. Pomoćnik ravnatelja (za reguliranje i nadzor sigurnosti željezničkog sustava)	Popunjeno radno mjesto	**1**	**1**
2. Pomoćnik ravnatelja (za unapređenje sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava)	Popunjeno radno mjesto	**1**	**1**
3. Pomoćnik ravnatelja (za pravne poslove)	Popunjeno radno mjesto	**1**	**1**
Uprava za željezničku infrastrukturu		**4**	**4**
4. Glavni inženjer (za vođenje poslova u Upravi za željezničku infrastrukturu)	Popunjeno radno mjesto	1	1
5. Glavni inženjer (za građevinski i infrastrukturni podsustav)	Popunjeno radno mjesto	1	1
6. Glavni inženjer (za prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav)	Popunjeno radno mjesto	1	1
7. Glavni inženjer (za stabilna postrojenja električne vuče)	Popunjeno radno mjesto	1	1
Uprava za željezničke prijevoznike		**3**	**1**
8. Glavni inženjer (za vođenje poslova u Upravi za željezničke prijevoznike)	Popunjeno radno mjesto	1	1
9. Glavni inženjer (za željezničke putničke prijevoznike)	Nije popunjeno	1	0
10. Glavni inženjer (za željezničke teretne prijevoznike)	Nije popunjeno	1	0
Uprava za željeznička vozila/ECM		**5**	**3**
11. Glavni inženjer (za vođenje poslova u Upravi za željeznička vozila)	Nije popunjeno	1	0
12. Glavni inženjer (za održavanje vozila – ECM)	Popunjeno radno mjesto	1	1
13. Glavni inženjer (za postupke ovlaštenja strojovođa)	Popunjeno radno mjesto (djelatnica obavlja i poslove oko puštanja vozila u uporabu/na tržište)	1	1
14. Glavni inženjer (za registar vozila)	Popunjeno radno mjesto (djelatnik obavlja i poslove oko puštanja vozila u uporabu/na tržište)	1	1

15. Glavni inženjer (za postupke odobravanja vozila)	Nije popunjeno	1	0
Uprava za poslove inspekcije		**11**	**7**
16. Željeznički inspektor (za vođenje poslova Uprave za poslove inspekcije)	Popunjeno radno mjesto (obavlja i poslove vezane uz inspekcijski nadzor upravljanja i regulacije prometa))	1	1
17. Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor građevinskog podsustava)	Popunjeno radno mjesto	1	1
18. Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava)	Popunjeno radno mjesto	1	1
19. Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor elektroenergetskog podsustava)	Nije popunjeno	1	0
20. Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor upravljanja i regulacije prometa)	Nije popunjeno	1	0
21. Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor prijevoza opasnih tvari)	Popunjeno radno mjesto	1	1
22. Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor vučnih vozila)	Popunjeno radno mjesto	1	1
23. Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor vučenih vozila)	Popunjeno radno mjesto	1	1
24. Željeznički inspektor (za inspekcijski nadzor izvršnih radnika)	Popunjeno radno mjesto	1	1
25. Inženjer specijalista (za inspekcijski nadzor -strukturnog podsustava)	Nije popunjeno	1	0
26. Inženjer specijalista (za inspekcijski nadzor funkcionalnog podsustava)	Nije popunjeno	1	0
Uprava za pravne, ekonomske i opće poslove		**4**	**2**
27. Glavni inženjer (za vođenje poslova Uprave za pravne, ekonomske i opće poslove)	Popunjeno radno mjesto	1	1
28. Viši savjetnik 1	Nije popunjeno	1	0
29. Viši savjetnik 2	Nije popunjeno	1	0
30. Viši referent (za tehničko-administrativne poslove)	Popunjeno radno mjesto	1	1

Agencija će u narednom periodu razvijati proces vezan za upravljanje kompetencijama i prema tome unapređivati *Vodič za upravljanje kompetencijama* za sva poslovna područja., a sve u cilju jačanja ukupne sposobnosti Agencije u provedbi zadataka koji su joj povjereni temeljem članka 8. Zakona.

B.1.3.2. Jačanje kompetencija - Osposobljavanje i edukacija zaposlenika

Jedna je od važnijih strateških odrednica u radu i upravljanju Agencijom je jačanje kompetencija zaposlenika kroz sustavnu edukaciju i osposobljavanje zaposlenika Agencije prema specijalnostima i potrebama svakog radnog mjesta, a sukladno *Vodiču za upravljanje kompetencijama* Agencije.

U tom smislu važno je stalno stručno usavršavanje u području upravljnja rizicima, tehnika auditiranja i nadzora, upravljanja neovisnošću tijela za nadzor, sustava upravljanja kvalitetom, te ostalih osposobljavanja i treninga u cilju kontinuiranog jačanja sposobnosti Agencije za provedbu nazora, sigurnosnih ocjenjivanja i učinkovite provedbe upravnih predmeta iz nadležnosti Agencije temeljem Zakona, a sve prema okviru osposobljavanja koji je planiran za 2025. prema donjoj Tablici 9.

Tablica 9 – Okvir (prioriteti) za izradu Plana osposobljavanja za održavanje - jačanje kompetencija Agencije u 2024. godini

Br.	**Kompetencije**	**Regulativa/standard**	**Vanjsko/Unutarnje**
1.	Upravljanje rizicima – osposobljavanje za AsBo	(EU) 402/2013; RFU (preporuke ERA-e)	Vanjsko/Unutarnje/ERA
2.	Upravljanje rizicima	ISO 31000	Vanjsko
3.	Tehnike audita	ISO 19011	Vanjsko
4.	Neovisna inspekcija	ISO 17020	Vanjsko
5.	Tehničke specifikacije interoperabilnosti (TSI)	EU regulativa na području sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava	ERA
6.	Ostale potrebe osopososobljavanja koje će pružiti ERA u 2026. godini	EU regulativa na području sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava	ERA
7.	Upravni postupci	Zakon o općem upravnom postupku	Vanjsko
8.	Ostalo	Sukladno potrebama i planu	Vanjsko/Unutarnje

Agencija će sukladno okviru za jačanje kompetencija (iz Tablice 9) izraditi poseban Plan edukacija za 2026. koji će se temeljiti na osposobljavanju i održavanju kompetencija sukladno Vodiču za upravljanje kompetentnošću i u skladu s raspoloživim financijskim izvorima prema planu B.1.3.3. Financijski resursi.

B.1.3.3. Financijski resursi-Financijski plan za 2026.

Sukladno članku 36. Zakona o proračunu („Narodne novine“, br. 144/21) Agencija daje obrazloženja za Financijski plan Agencije ukupnih prihoda i rashoda za 2026. godinu.

PRIHODI

Agencija u Financijskom planu za 2026. godinu planira prihode u iznosu od 1.442.900 eura. Od toga su Prihodi iz proračuna 1.441.900 eura (Izvor 11 Opći prihodi i primici u iznosu od 1.399.400 eur i Izvor 51011 Programi Unije - predfinanciranje iz izvora 11 Opći prihodi i primici u iznosu od 42.500 eur) te Prihodi iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna 1.000 eura (Izvor 51000 Programi Unije - raspoloživ predujam u iznosu 1.000 eur).

Tablica 10 - Financijski plan Agencije za 2026. godinu - Prihodi

Izvor	Naziv prihoda	Plan za 2026. (EUR)
	UKUPNI PRIHODI	**1.442.900**
	Prihodi poslovanja	**1.442.900**
	Programi Unije	**1.000**
51000	*Programi Unije - raspoloživ predujam*	*1.000*
	Prihodi iz proračuna	**1.441.900**
11	*Opći prihodi i primici*	*1.399.400*
51011	*Programi Unije - predfinanciranje iz izvora 11 Opći prihodi i primici*	*42.500*

- Izvor 51000 – Programi Unije - raspoloživ predujam - odnosi se na Tekuće pomoći od institucija i tijela EU za refundacije putnih troškova zaposlenika Agencije koji provode aktivnu razmjenu stajališta i iskustava s tijelima nadležnim za sigurnost u državama članicama EU, temeljem članka 8. stavka 4. Zakona.

- Izvor 51011 - Programi Unije - predfinanciranje iz izvora 11 Opći prihodi i primici –odnosi se na refundacije ostvarene temeljem članka 8. stavka 6. Zakona, kojim je Agencija sklopila Sporazuma o suradnji, prema članku 76. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/796, s Agencijom Europske unije za željeznice. Temeljem Sporazuma Agencija obavlja poslove u vezi s izdavanjem jedinstvenih potvrda o sigurnosti, odobrenjima za vozila i odobrenjima tipa vozila zbog čega ostvaruje pravo na refundacije troškova rada zaposlenika, vezanih troškova službenih putovanja i korištenja privatnog automobila u službene svrhe.

RASHODI

U 2026. Agencija planira rashode kroz jednu aktivnost i jedan projekt i to:

- A840001 Administracija i upravljanje Agencije za sigurnost željezničkog prometa
- K840002 Informatizacija

Ukupni planirani rashodi i izdaci navdeni su Tablici 11.

Tablica 11 - Financijski plan Agencije za 2026. godinu-Rashodi

Naziv A/K/T	2026. u EUR
A840001	***1.373.100*** **u limitu** (Izvor 11)
	43.500 Izvor 51000 i 51011
K840002	***26.300***
Ukupno A/K/T	*1.399.400* u limitu
	1.442.900

Najznačajniji rashodi i izdaci odnose se na **aktivnost A840001** Administracija i upravljanje Agencije za sigurnost željezničkog prometa koji pokrivaju troškove rada zaposlenika, njihova službena putovanja, nabavu nefinancijske imovine (oprema za rad) i druge materijalne rashode (uredski materijal, troškovi zakupa radnog prostora i vezani režijski troškovi, troškovi naknade za rad članova Upravnog vijeća). Aktivnost se financira Izvorima 11, 51 i 559.

Rashodi za zaposlene u 2026. godini planirani su na bazi 21 zaposlenih.

Plaće i ostali vezani rashodi zaposlenih iz izvora općeg proračuna čine ukupno 79,08 % troškova aktivnosti i to na način da:

- broj zaposlenih (21) x prosječna bruto II plaća s ostalim vezanim rashodima (4.445 EUR) x 12 mjeseci iznosi približno 1.120.300 EUR od čega ostali/vezani rashodi za zaposlene (nagrade, otpremnine, regres, božićnica itd.) čine 2,05 % tih troškova (23.000 EUR).

Iz ostalih izvora financiranja plaće i vezani troškovi zaposlenih iznose ukupno 43.500 EUR što čini 3,07 % rashoda aktivnosti.

Materijalni rashodi maksimalno su planirani prema Smjernicama za uspostavu standardnih materijalnih troškova i potrebama Agencije za obavljanje poslova iz svog djelokruga koji s iznosom od 251.700 EUR ukupno čine 17,77 % troškova aktivnosti, od kojih su najznačajniji rashodi za usluge (zakupa poslovnog prostora i vezani režijski i tekući troškovi) koji čine 57,37 % tih troškova, ostali najznačajniji troškovi su naknade troškova zaposlenima 24,04 % te naknada članovima Upravnog vijeća, 12,20 %.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine planirani su tek kao minimalna rezerva za obnovu dijela uredskog namještaja i eventualne nabave dodatne opreme za nove zaposlenike Agencije u iznosu od 850 EUR ili 0,06 % ukupnog iznosa aktivnosti.

Kroz projekt K840002 osigurava se podrška IT sustavu Agencije, planira njegovo održavanje i poboljšanje.

Na razini 32 planirana su sredstva za pokrivanje troškova korištenje softverske aplikacije za izradu kartica strojovođa u iznosu od 2.550 EUR, zakup licenci za korištenje programa za centralizirano upravljanje dokumentacijom i elektroničko upravno poslovanje u iznosu od 16.950 EUR te pokrivanje tekućeg održavanja informatičke opreme i usluga ažuriranja postojećih računalnih baza u iznosu od 1.500 EUR. Udio navedenih materijalnih rashoda u projektu iznosi 85,17 %.

Za nabavu licenci kao neproizvedene dugotrajne imovine planirani su rashodi u iznosu od 1.700 EUR prvenstveno za nabavu korisničkih licenci s udjelom od 6,46 %.

Sredstva za nabavu informatičke opreme planirana su u iznosu od 2.200 EUR kao rezerva za zamjenu informatičke opreme (računala i računalne opreme) koja prestane s pordškom tijekom proračunske godine.

B.2. PROVEDBA (D) – PROVEDBA REGULATORNOG OKVIRA

Razrada općeg cilja Provedba (D) provedena je kroz razradu općeg cilja B.2 Provedba regulatornog okvira (prema Tablici 12).

Tablica 12 - Razrada općeg cilja B.2. Provedba regulatornog okvira

RAZRADA OPĆEG CILJA - PROVEDBA REGULATORNOG OKVIRA				
BR.	**Specifični ciljevi**	**Pokazatelj**	**Odgovoran/surađuje**	**Termin**
B.2.1.	Uvjerenja o sigurnosti upravitelja infrastrukture	Izdana rješenja – uvjerenja o sigurnosti sukladno regulatornom okviru	GI-UŽI/RAV/PR2/RAV	Kontinuirano
B.2.2.	Jedinstvene potvrde o sigurnosti željezničkih prijevoznika (SSC)	Izdana rješenja – potvrde o sigurnosti sukladno regulatornom okviru (OSS)	GI-UŽP/PR2/ RAV	Kontinuirano

B.2.3.	Odobrenja za puštanje strukturnih podsustava u uporabu (APiS)	Izdana rješenja – potvrde za puštanje u uporabu strukturnih podsustava	GI-UŽI; GI-PUSS/GI-GR/GI-EE/PR2/RAV	Kontinuirano
B.2.4.	Odobrenja za puštanje u uporabu – na tržište (tipova) vozila (VA)	Izdana rješenja – potvrde za puštanje u uporabu (tipova) vozila (VA) sukladno regulatornom okviru (OSS)	GI-RV; GI-STR/PR2/RAV	Kontinuirano
B.2.5.	Upisi u registre vozila	Upisi u registre vozila sukladno regulatornom okviru (EVR; ERA TV) - rješenja	GI-RV/PR2/RAV	Kontinuirano
B.2.6.	Dozvole za strojovođe (s upisom u Registar), ovlašćivanje centara za osposobljavanje i ispitivača strojovođa	Izdana rješenja za centre za osposobljavanje, ispitivače strojovođa, te izdane dozvole za strojovođe - sve sukladno regulatornom okviru	GI-STR/PR2/RAV	Kontinuirano
B.2.7.	Potvrde za subjekte nadležne za održavanje (ECM)	Izdana rješenja – ovlaštenja za subjekte nadležne za održavanje (ECM) sukladno regulatornom okviru	GI-ECM/PR2/RAV	Kontinuirano
B.2.8.	Ocjenjivanje postupaka/rezultata procjene rizika (AsBo)	Izvještaji o procjeni rizika (AsBo) sukladno regulatornom okviru	PR1/ Timovi AsBo/RAV	Kontinuirano
B.2.9.	Analiza i izvještavanje AIN vezano za sigurnosne preporuke -učenje iz nesreća	Izvještaji o poduzetim sigurnosnim preporukama, koje AIN upućuje na Agenciju	PR-1/ŽI-UPI/GI-UŽI/GI-UŽP/RAV	Do 30.11.2025.
B.2.10.	Suradnja sa susjednim NSA-ima vezano za izdavanje SSC i granični nadzor.	Savjetovanje sukladno Uredbi (EU) 2018/763 i (EU) 2018/761	GI-UŽP/ŽI-UPI/PR1/PR2/PR-3/RAV	kontinuirano
B.2.11.	Praćenje EU i nacionalne regulative	Izvještavanje, promicanje i pojašnjavanje EU regulative i zakonskog okvira s područja sigurnosti željeznica i interoperabilnosti	PR2 (izvještava)/sve uprave/RAV	Kontinuirano

B.2.1. Uvjerenja o sigurnosti upravitelja infrastrukture

Sukladno članku 33. Zakona upravitelj infrastrukture za obavljanje djelatnosti upravljanja željezničkom infrastrukturom mora imati uvjerenje o sigurnosti koje izdaje Agencija. Uvjerenjem o sigurnosti potvrđuje se:

- Prihvatljivost sustava upravljanja sigurnošću (SMS-a) upravitelja infrastrukture u skladu sa Zakonom;
- Prihvatljivost pravila upravitelja infrastrukture o ispunjavanju posebnih zahtjeva za uspostavu (uključujući gradnju) održavanje i rad željezničke infrastrukture na siguran način, uključujući organiziranje i reguliranje prometa i upravljanje prometom;
- Udovoljavanje zahtjevima TSI-ja ili nacionalnim pravilima za vozila upravitelja infrastrukture, uključujući propisana odobrenja.

Odredbe Zakona o izdavanju uvjerenja o sigurnosti na odgovarajući se način primjenjuju na upravitelja infrastrukture u morskim lukama, lukama unutarnjih voda i u robnim terminalima.

Agencija izdaje uvjerenje o sigurnosti na zahtjev upravitelja infrastrukture na razdoblje od pet godina, u skladu sa zajedničkom sigurnosnom metodom za ocjenu prihvatljivosti pravila upravitelja infrastrukture o ispunjavanju zahtjeva za izdavanje uvjerenja o sigurnosti u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2018/762.

Na službenim stranicama Agencije potrebno je redovito ažurirati Registar upravitelja infrastrukture kojima su izdana uvjerenja o sigurnosti (u nadležnosti GI-UŽI): https://www.asz.hr/wp-content/uploads/2024/06/Upravitelji-infrastrukture-u-RH-Registar-05.03.2024._novo.pdf

B.2.2. Jedinstvene potvrde o sigurnosti željezničkih prijevoznika (SSC)

Sukladno članku 27. Zakona upravitelj infrastrukture, u cilju pružanja usluge prijevoza putnika i tereta na siguran način, može dati pristup željezničkoj infrastrukturi samo željezničkom prijevozniku koji ima jedinstvenu potvrdu o sigurnosti (SSC) izdanu od ERA-e ili Agencije, kojom željeznički prijevoznik dokazuje da je uspostavio sustav upravljanja sigurnošću (sukladno članku 24. Zakona) i da može na siguran način obavljati djelatnost na određenom području.

Jedinstvena potvrda o sigurnosti valjana je za definirano područje uporabe, tj. za željezničku mrežu ili mreže jedne ili više članica EU, gdje željeznički prijevoznik djeluje.

Kod provedbe postupka za jedinstvenu potvrdu o sigurnosti (SSC), podnositelj zahtjeva treba uzeti u obzir odredbe u skladu s Zakonom, Poglavlje IV. – POTVRDA I UVJERENJE O SIGURNOSTI (članci: 27.-32.).

Podnositelj zahtjeva treba postupiti sukladno Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/763 o utvrđivanju praktičnih aranžmana za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti te povezani ERA vodič, koji zajedno pružaju informacije o pravnoj osnovi, postupku prijave i informacije o tome što se traži od podnositelja zahtjeva. Pored toga, za slučaj kada je Agencija kao nacionalno tijelo za sigurnost, nadležna za izdavanje jedinstvene potvrde o sigurnosti, treba slijediti i nacionalne upute – Nacionalni vodič za izdavanje

jedinstvene potvrde o sigurnosti, koji je objavljen na stranicama Agencije: **https://www.asz.hr/ssc-jedinstvene-potvrde-o-sigurnosti-za-zeljeznicke-prijevoznike/**

Nacionalni vodič opisuje i pojašnjava nacionalne, administrativne procedure, uključujući dokumente koje je potrebno dostaviti prilikom podnošenja zahtjeva kako bi se dokazala sukladnost s nacionalnom regulativom, jezik na kojem se podnosi zahtjev i daljnje informacije u pogledu načina postupanja oko žalbi i prigovora na doneseno rješenje.

Zahtjev se podnosi tijelu, nadležnom za izdavanje potvrde o sigurnosti. Proces je sličan bez obzira na to tko je nadležno tijelo – ERA ili Agencija – radi se o jedinstvenom europskom sustavu izdavanja odobrenja (SSC). U slučaju da željeznički prijevoznik djeluje u više od jedne zemlje članice, nadležno tijelo za izdavanje jedinstvene potvrde o sigurnosti je ERA (European Union Agency for Railways). U slučaju da je djelovanje prijevoznika ograničeno na područje željezničke mreže unutar Republike Hrvatske, podnositelj zahtjeva može birati nadležno tijelo: ERA-u ili Agenciju.

Svi zahtjevi za izdavanje jedinstvene potvrde o sigurnosti (bez obzira tko je nadležno tijelo) moraju biti podneseni kroz elektronički sustav One-Stop Shop (OSS). U to su uključeni svi novi zahtjevi, obnovljeni ili prošireni zahtjevi za izdavanje jedinstvene potvrde o sigurnosti (SSC).

Podnositelji zahtjeva mogu podnijeti zahtjev za „uvođenje u postupak“ (*„pre-engagement*“), koji je neobvezan za podnositelja zahtjeva ali je obvezan za tijelo nadležno za izdavanje odobrenja, odnosno za tijelo nadležno za sigurnost (u ovom slučaju Agencija), koje je vezano s područjem djelovanja (i uključeno u postupak), ako tako zahtijeva podnositelj zahtjeva. Uvođenje u postupak se provodi zbog potrebe izmjene informacija između podnositelja zahtjeva, tijela nadležnog za izdavanje odobrenja, povezanih nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost (NSA-i koji su uključeni u postupak) i ostalih zainteresiranih strana, prije stvarne dostave zahtjeva za odobrenje vozila. Time je omogućeno podnositelju zahtjeva da dobije mišljenje od tijela nadležnog za izdavanje odobrenja, s obzirom na pristup kojeg je predložio podnositelj zahtjeva u ranoj fazi procesa.

ERA, kao nadležno tijelo za izdavanje jedinstvene potvrde o sigurnosti, kao i tijekom “uvođenja u postupak” (*pre-egagement*), naplaćuje svoj sat rada sukladno Provedbenoj uredbi Komisije 2018/764 od 2. svibnja 2018. o pristojbama i naknadama, koje se plaćaju Agenciji Europske unije za željeznice i uvjetima za njihovo plaćanje. U slučaju da je ASŽ uključena u postupak obrade zahtjeva zajedno s ERA-om (u slučaju kada ERA vodi predmet), naknade prema ERA-i se obračunavaju prema stopi koja je objavljena na stranica: https://www.asz.hr/pristojbe-i-naknade-nsa-hr-prema-era-i/

Sva rješenja i potvrde vezane za zahtjeve za autorizaciju vozila mogu se naći u aplikaciji One-Stop Shop (OSS). Podnositelj zahtjeva je jedini koji može pristupiti ovim informacijama kroz OSS.

Nakon izdavanja rješenja – jedinstvene potvrde o sigurnosti dostupne su kroz ERADIS – European Railway Agency Database of Interoperability and Safety.

Registar izdanih jedinstvenih potvrda o sigurnosti (SSC) potrebno je redovito ažurirati (u nadležnosti: GI-UŽP) na službenim stranicama Agencije (Registar željezničkih prijevoznika): https://www.asz.hr/wp-content/uploads/2024/08/Zeljeznicki-prijevoznici-Registar-SSC-za-web-8-2024.pdf

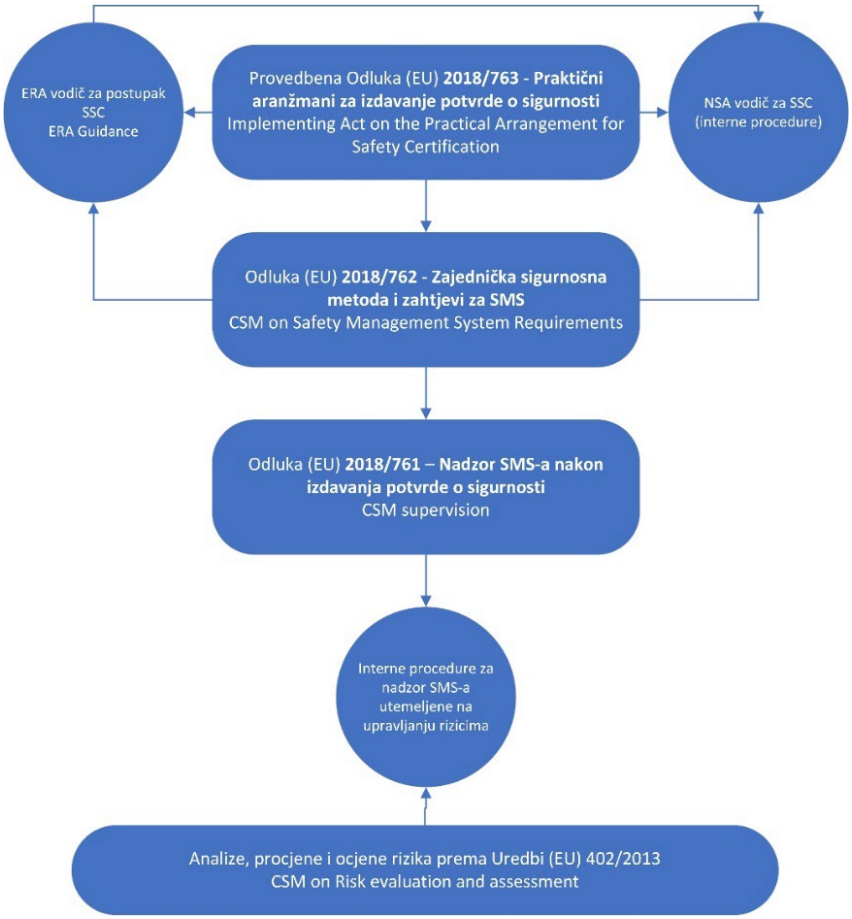

Slika 9 - Zakonski okvir za SSC – jedinstvene potvrde o sigurnosti

B.2.3. Odobrenja za puštanje strukturnih podsustava u uporabu (APiS)

Agencija je tijelo nadležno za davanje odobrenja za puštanje u uporabu infrastrukturnih podsustava: građevinski podsustav, elektroenergetski podsustav, prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav na pruzi, koji su izgrađeni na teritoriju Republike Hrvatske (kako je utvrđeno u članku 56. stavku 2. Zakona).

Za infrastrukturne podsustave se daje odobrenje za puštanje u uporabu ako su projektirani, izrađeni i ugrađeni na način da zadovoljavaju osnovne zahtjeve (Zakon, Prilog 3), zahtjeve za interoperabilnost te ako je zahtjev zaprimljen i vođen na način koji se utvrđuju u vodičima koje propisuje Agencija.

Podnositelj zahtjeva dostavlja zahtjev za odobrenje za puštanje u uporabu infrastrukturnog podsustava Agenciji. Uz zahtjev se moraju priložiti dokazi o:

– „EZ“ izjavama o provjeri;

– tehničkoj kompatibilnosti podsustava sa sustavom u koji se integriraju na temelju odgovarajućih TSI-a, nacionalnih pravila i registra;

– sigurnosnoj integraciji podsustava na temelju odgovarajućih TSI-a, nacionalnih pravila i zajedničkih sigurnosnih metoda (CSM-a);

– u slučaju signalno-sigurnosnog i prometno-upravljačkog podsustava koji sadrži opremu Europskog sustava upravljanja i nadzora vlakova (ETCS) i/ili Globalnog sustava pokretnih komunikacija za željeznički sustav (GSM-R/FRMCS), ERA-inu pozitivnu odluku izdanu u skladu s člankom 59. Zakona, i u slučaju promjena ponudbenih (tenderskih) specifikacija ili opisa predviđenog tehničkih rješenja koje se mogu pojaviti nakon pozitivne odluke ERA-e, sukladnost s rezultatom postupka koji je vezan uz članak 30 (2) Uredbe (EU) 2016/796.

Unutar perioda od mjeseca dana od dostave zahtjeva Agencija obavještava podnositelja zahtjeva da je dokumentacija uz zahtjev potpuna ili traži potrebne dodatne informacije, za čije pružanje utvrđuje razuman rok.

Agencija donosi rješenje – odobrenje za puštanje u uporabu infrastrukturnog podsustava unutar razumnog roka, najkasnije unutar dva mjeseca od primitka cjelovite dokumentacije.

Zahtjeve za puštanje u uporabu infrastrukturnih podsustava potrebno je dostaviti u Agenciju u skladu sa nacionalnim vodičima za pojedini infrastrukturni podsustav, koji su objavljeni na stranicama Agencije (www.asz.hr):

1. Vodič za građevinski podsustav
2. Vodič za elektroenergetski podsustav
3. Vodič za prometno – upravljački i signalno – sigurnosni podsustav na pruzi

Tijekom 2026. godine potrebno je za sve vodiče Agencije provjeriti sukladnost s važećom zakonskom regulativom, a posebno nacionalnim propisima koji su na snazi i koje je odobrila ERA u SRD bazi (usklađenost s dopisom MMPI; Program Agencije Europske unije za željeznice – nacionalna sigurnosna pravila; KLASA: 053-01/24-01/67; od 11.ožujka 2024.).

B.2.4. Odobrenja za puštanje u uporabu-na tržište (tipova) vozila (VA)

Uvođenjem 4RWP-a došlo je do bitnih izmjena u EU zakonodavstvu u sklopu kojih ERA postaje centralni autoritet za postupak izdavanja odobrenja za puštanje u uporabu vozila (VA). Podnositelji zahtjeva dostavljat će svoj zahtjev kroz jedinstvenu pristupnu točku ERA-e (OSS), zajedno s relevantnom dokumentacijom. Pravni okvir vezano za novi postupak naveden je na Slici 10..

Vodič za podnošenje zahtjeva i puštanje u uporabu-na tržište (tipova) vozila objavljen je na stranicama Agencije: https://www.asz.hr/va-izdavanja-odobrenja-za-stavljanje-vozila-tipova-na-trziste/

Postupak po kojem Agencija izdaje odobrenja za puštanje na tržište (tipova) usklađen je s provedbenom Uredbom Komisije (EU) 2018/545 o utvrđivanju praktičnih aranžmana za postupak odobravanja željezničkih vozila i postupak odobravanja tipa željezničkih vozila.

ERA, kao nadležno tijelo za izdavanje odobrenja za puštanje vozila na tržište, kao i tijekom “uvođenja u postupak” (*pre-egagement*), naplaćuje svoj sat rada sukladno Provedbenoj uredbi Komisije 2018/764 od 2. svibnja 2018. o pristojbama i naknadama, koje se plaćaju Agenciji Europske unije za željeznice i uvjetima za njihovo plaćanje. U slučaju da je ASŽ uključena u postupak obrade zahtjeva zajedno s ERA-om (u slučaju kada ERA vodi predmet), naknade prema ERA-i se obračunavaju prema stopi koja je objavljena na stranica: https://www.asz.hr/pristojbe-i-naknade-nsa-hr-prema-era-i/

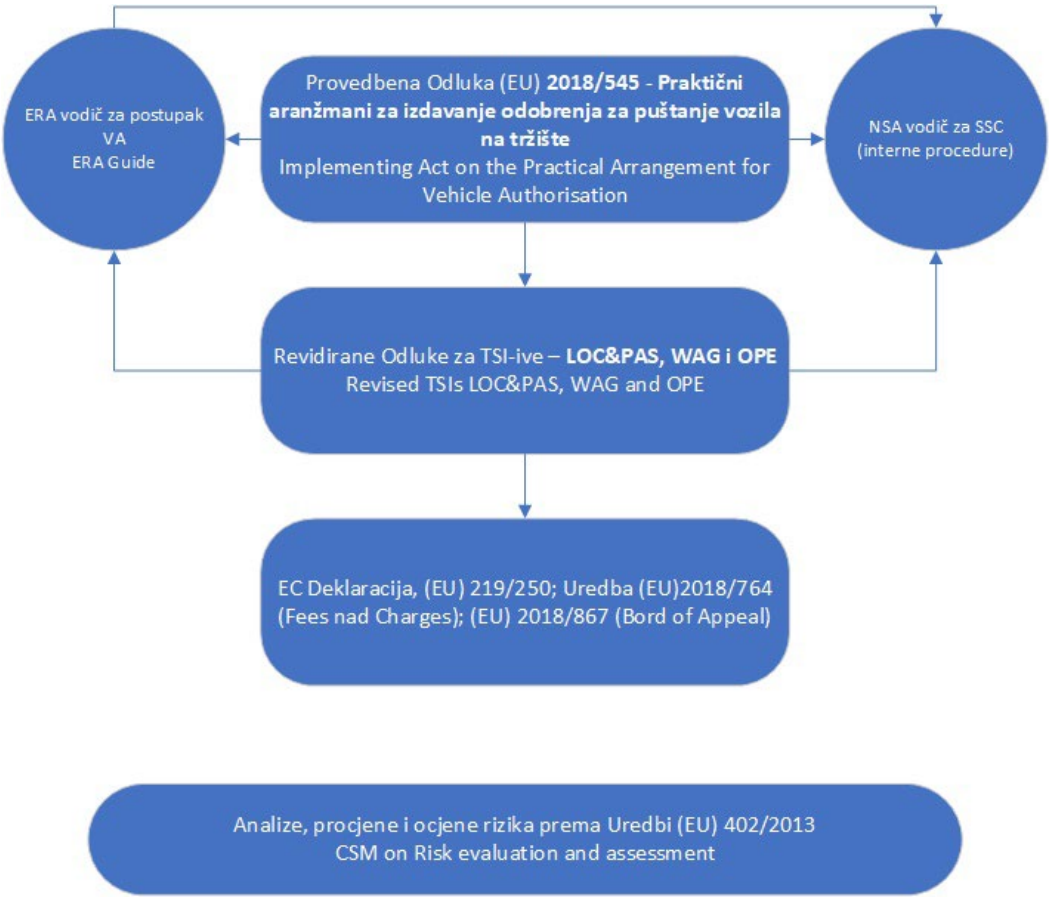

Slika 10 - Zakonski okvir za davanje odobrenja za puštanje vozila na tržište

B.2.5. Registri vozila

Agencija je 10. srpnja 2024. napustila nacionalni registar vozila i sve podatke iz tog registra prebacila u Europski registar vozila (EVR; u nastavku: Registar vozila), kada je i započet službeni unos u EVR.

Posjednik vozila je odgovoran da sukladno članku 90. Zakona svako vozilo kojemu je izdano odobrenje za stavljanje vozila na tržište bude upisano u registar vozila.

Registra vozila (EVR) uspostavlja i održava ERA-a u skladu s Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2018/1614.

Pored EVR-a Agencija unosi podatke u Europski registar tipova vozila – ERATV sukladno Odluci (EU) 2011/665.

Agencija je dogovorna za obradu zahtjeva, unos i ažuriranje podataka u registru vozila.

Vodič o upisu vozila u registar objavljen je na stranicama Agencije: https://www.asz.hr/registri-vozila/

B.2.6. Dozvole za strojovođe (s upisom u Registar), ovlašćivanje centara za osposobljavanje i ispitivača strojovođa

Prema odredbama iz članka 112. Zakona vučnim vozilom vlaka, lokomotivom, manevarskom lokomotivom, vozilom za posebne namjene s vlastitim pogonom i radnim vlakom, može samostalno upravljati samo ovlašteni strojovođa. Ovlaštenje strojovođe dokazuje se dozvolom i potvrdom. Oblik i sadržaj dozvole i potvrde, oblik preslike potvrde i oblik zahtjeva za izdavanje dozvole utvrđeni su u Uredbi (EU) 36/2010.

Agencija na zahtjev podnositelja izdaje dozvolu u kojoj se navode osobni podaci o strojovođi, broj dozvole, tijelo koje ju je izdalo i rok važenja. Dozvola je vlasništvo strojovođe i vrijedi na području EU.

Potvrdom se dokazuje da strojovođa ispunjava uvjete za upravljanje određenim vozilima na određenoj željezničkoj infrastrukturi, pri čemu se u potvrdi navode sva vozila kojima je ovlašten upravljati, željezničke pruge na kojima je ovlašten za vožnju, poznavanje operativnih pravila i signalno-sigurnosnih sustava te znanje jezika upravitelja infrastrukture.

Željeznički prijevoznici i upravitelj infrastrukture moraju u okviru sustava upravljanja sigurnošću uvesti postupke za izdavanje i ažuriranje potvrda za strojovođe u skladu sa Zakonom.

Sukladno odredbama članka 115. Zakona Agencija je ovlaštena za ovlašćivanje centara za osposobljavanje i za njihovo nadziranje ispunjavanja propisanih uvjeta, u skladu s kriterijima utvrđenim u Odluci 2011/765/EU.

Sukladno članku 115. Zakona Agencija ovlašćuje ispitivače za strojovođe.

Agencija će u narednom razdoblju i dalje unaprjeđivati postupke izdavanja dozvola za strojovođe kao i ovlašćivanje centara za osposobljavanje i ispitivače strojovođa, što je činila i do sada. U tom pogledu posebno ćemo se fokusirati na poboljšanja izvođenja audita centara prije izdavanja odgovarajućeg rješenja sukladno članku 118. Zakona (Nadzor sustava upravljanja kvalitetom).

Odgovarajući vodiči su objavljeni na stranicama Agencije: https://www.asz.hr/dozvole-za-strojovode-ispitivace-i-centri-za-osposobljavanje/

B.2.7. Potvrde za subjekte nadležne za održavanje (ECM)

Sukladno odredbama članka 81. Zakona, svakom vozilu prije puštanja u uporabu ili prije korištenja mora biti dodijeljen subjekt nadležan za održavanja (engl.: *Entity in Charge of Maintenance* – ECM) koji se upisuje u registar vozila.

Sukladno Zakonu i Uredbi (EU) 2019/779[14], ovlaštenje subjekta nadležnog za održavanje (ECM), mora imati svaki subjekt nadležan za održavanje:

[14] PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/779 od 16. svibnja 2019. o utvrđivanju detaljnih odredbi o sustavu izdavanja ovlaštenja subjektima nadležnima za održavanje vozila na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 445/2011 (Tekst značajan za EGP), OJ L 139I , 27.5.2019, p. 360–389

- (a) koji je odgovoran za održavanje teretnih vagona; ili
- (b) koji nije željeznički prijevoznik ili upravitelj infrastrukture, koji održava vozila isključivo za vlastite potrebe.

Svaki subjekt nadležan za održavanje vozila može podnijeti zahtjev za ovlaštenje subjekta nadležnog za održavanje Agenciji, koja će u postupku izdavanja potvrde i uvjerenja o sigurnosti utvrditi ispunjavanje zahtjeva iz prije spomenute Uredbe.

Potvrde dodijeljene subjektima nadležnim za održavanje koja su izdana u skladu s Uredbom (EU) 2019/779 valjana su na području EU.

Smjernice za podnošenje zahtjeva za izdavanje ovlaštenja subjektu nadležnom za održavanje (ECM) objavljene su na stranicama Agencije: https://www.asz.hr/ecm-ovlastenja-subjekata-nadleznog-za-odrzavanje/

B.2.8. Ocjenjivanje postupaka/rezultata procjene rizika (AsBo)

Agencija je dana 18. srpnja 2018. upisana u ERADIS registar tijela za procjenu (Assessment Body – AsBo) pod brojem HR/36/0118/001 na temelju prepoznavanja od strane Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

Sukladno preporukama ERA audita u 2022. godini Agencija je ograničila svoj rad kao AsBo tijela na organizacijske promijene u sustavu upravljanja sigurnošću kako je navedeno na službenim stranicama Agencije: https://www.asz.hr/asbo-tijelo-za-procjenu-rizika/

AsBo je tijelo koje je, sukladno članku 6. Uredbe (EU) 402/2013, ovlašteno (na temelju prepoznavanja ili akreditacije) izvoditi neovisnu procjenu ispravne primjene postupka upravljanja rizicima i dobivenih rezultata sukladno Prilogu I iz Uredbe.

Podnositelji zahtjeva za neovisnu procjenu rizika (prema članku 3. Uredbe to mogu biti: upravitelj infrastrukture, željeznički prijevoznik, ECM, industrija te podnositelji zahtjeva za puštanje u uporabu strukturnih podsustava) odgovorni su za primjenu postupka upravljanja rizicima prema Prilogu I Uredbe (EU) 402/2013 što uključuje procjenu značaja promjene sukladno članku 4. Uredbe.

Agencija će u narednom periodu razvijati postupke i unaprjeđivati organizaciju i kriterije prema kojima je prepoznata, sukladno Prilogu II Uredbe, a posebno vezano za:

- razvoj organizacije i trening osoblja u primjeni zahtjeva norme ISO/IEC 17020,
- kompetentnosti za primjenu upravljanja rizicima (sukladno ISO 31000),
- razvoj kompetencija za ispravnu primjenu SMS-a i QMS-a kroz auditiranje (treninzi za audit prema tehnikama iz ISO 9001/ISO 19011).

Agencija je u proteklom razdoblju stavila u primjenu *Vodič za provođenje postupka AsBo*, čime je unaprijedila ovaj proces, a posebno u pogledu neovisnosti ocjenjivanja, kompetentnosti osoblja koje ocjenjuje predmete, daljnjeg razvoja tehnika ocjenjivanja, neovisnog nadzora održavanja prihvatljive razine

rizika koji su bili predmet ocjenjivanja, te ostalih poboljšanja u cilju dosljedne primjene Uredbe (EU) 402/2013 i preporuka ERA-e (*Recommendation For Use – RFUs*[15]).

U narednom razdoblju Agencija će biti posebno fokusirana na predmete koji se odnose na organizacijske promjene sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika. U tom smislu, temeljem zahtjeva podnositelja zahtjeva, Agencija će prema potrebi davati mišljenja na ocjenjivanje relevantnosti promjena sukladno uredbi (EU) 402/2013, a za zahtjeve koji će se odnositi na relevantne promjene provoditi postupke u svojstvu AsBo tijela.

U cilju što učinkovitijeg ispunjavanje zadatka AsBo, predstavnici Agencije (PR1/RAV) će u narednom razdoblju prema potrebi sudjelovati na sjednicama ERA-e, a vezano za pitanja AsBo-a – *Cooperation of the CSM Assessment Bodies plenary meetings.*

B.2.9. Analiza i izvještavanje AIN vezano za sigurnosne preporuke-učenje iz nesreća

Sukladno odredbama članka 135. Zakona Istražno tijelo (AIN) u svrhu ostvarivanja ciljeva istraživanja daje sigurnosne preporuke. Sigurnosne preporuke upućuju se Agenciji, a po potrebi i ostalim nadležnim tijelima Republike Hrvatske i državama članicama EU.

Agencija će u narednom periodu biti fokusirana na provjeru provedbe sigurnosnih preporuka od Istražnog tijela, a naročito kroz nadzor – audite sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika. U tom smislu Agencija će prema potrebi i sukladno analizi rizika u željezničkom sustavu razmotriti propisivanje obvezujućih mjera sukladno svojim ovlastima iz članka 14 Zakona, a radi učinkovite provedbe sigurnosnih preporuka AIN-a.

Agencija najmanje jednom godišnje izvještava AIN o mjerama koje je poduzela u vezi sigurnosnih preporuka. Agencija u pravilu kroz nadzore i audite SMS-a kod upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika i ECM-a provjerava i dobiva informacije o poduzetim sigurnosnim preporukama koja su vezana uz istraživanje nesreća te tijekom zajedničkih sastanaka s AIN-om daje izvješća o poduzetim sigurnosnim preporukama.

Sukladno poduzetim preporukama Agencija potiče i usmjerava željeznički sektor ka boljem upravljanju rizicima, unaprjeđuje njihove sustave upravljanja sigurnošću te samim time podiže sigurnosnu kulturu željezničkog sektora.

Agencija će nastaviti razvijati i unapređivati suradnju sukladno *Sporazumu o suradnji* kojeg su dva tijela zaključila 21.11.2022.

Agencija će u narednom planskom periodu preispitivati i pratiti kvalitetu sklopljenog *Sporazuma u suradnji* i prema potrebi poboljšati njegovu kvalitetu kako bi suradnja između dvije agencije bila što bolja i kako bi se neprestano unapređivala sigurnost željezničkog sustava u segmentu primjene sigurnosnih preporuka naročito kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika.

[15] https://www.era.europa.eu/domains/common-safety-methods/risk-evaluation-assessment-csm_en

B.2.10. Suradnja sa susjednim NSA-ima vezano za izdavanje SSC-a i pogranični nadzor

U provedbenoj Uredbi Komisije (EU) 2018/763 propisano je, za slučaj kada je područje djelovanja prijevoznika ograničeno na jednu državu članicu i podnositelj zahtjeva namjerava obavljati svoju djelatnost do jednog ili više kolodvora u blizini granice sa susjednim državama članicama sa sličnim značajkama mreže i sličnim operativnim pravilima, podnositelju bi trebalo dopustiti bez zahtjeva za proširenje njegova područja djelovanja, da pristupi do pograničnih kolodvora za izmjenu prometa na području susjednih država članica.

Pri podnošenju zahtjeva za jedinstvenu potvrdu o sigurnosti, podnositelj zahtjeva može odabrati tijelo za izdavanje potvrda o sigurnosti u skladu s člankom 10. stavcima 5. i 8. Direktive (EU) 2016/798. Ako djeluje kao tijelo za izdavanje potvrda o sigurnosti, Agencija se savjetuje s mjerodavnim nacionalnim tijelima nadležnima za sigurnost koristeći pri tome dogovore iz prekograničnih sporazuma.

Spomenuto savjetovanje praktično je omogućeno putem ERA platforme OSS na način da će se omogućiti ocjeniteljima iz susjednih NSA da sudjeluju u predmetima (u statusu promatrača-*observer*-a).

U 2025. godini Agencija će surađivati s tijelima nadležnim za sigurnost željezničkog sustava u Sloveniji (NSA-SLO) i Mađarskoj (NSA-HU) sukladno sklopljenim sporazumima o suradnji, naročito vezano za izdavanje odgovarajućih jedinstvenih potvrda o sigurnosti (SSC), pograničnih nadzora i stavljnja vozila na tržište (VA).

B.2.11. Praćenje EU i nacionalne regulative

Praćenje EU zakonske regulative, posebno na stranicama ERA-e i EUR-Lex:

- https://www.era.europa.eu/

- https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hr

- link na SRD bazu

- link na MMPI uputa o primjeni nacionalnih pravila

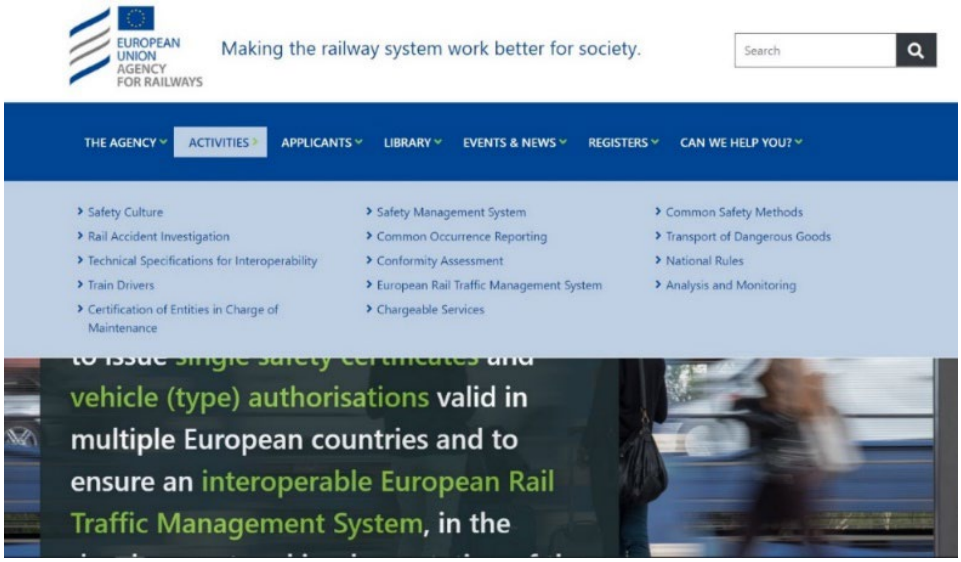

Slika 11 – Praćenje EU regulative – stranice ERA-e

Na stranicama ERA-a mogu se naći relevantni podaci oko zakonske regulative vezane za željeznički sektor, a posebice vezano za primjenu 4. željezničkog paketa (dio: Activities/Applicants), gdje su dostupne direktive, uredbe, vodiči i ostali dokumenti vezani za sigurnost i interoperabilnost željeznica unutar EU.

Agencija će nastojati u narednom periodu, kako je to činila i dosada, promovirati regulatorni okvir koji se odnosi na sigurnost i interoperabilnost željezničkog sektora i to putem konferencija, stručnih sastanaka sa predstavnicima sektora, sudjelovanja u izradi nacionalnih pravila u sklopu radnih grupa nadležnog ministarstva, kroz suradnju sa istražnim tijelom (AIN), sastanke i konferencije koje organizira regulatorno tijelo HAKOM i sl.

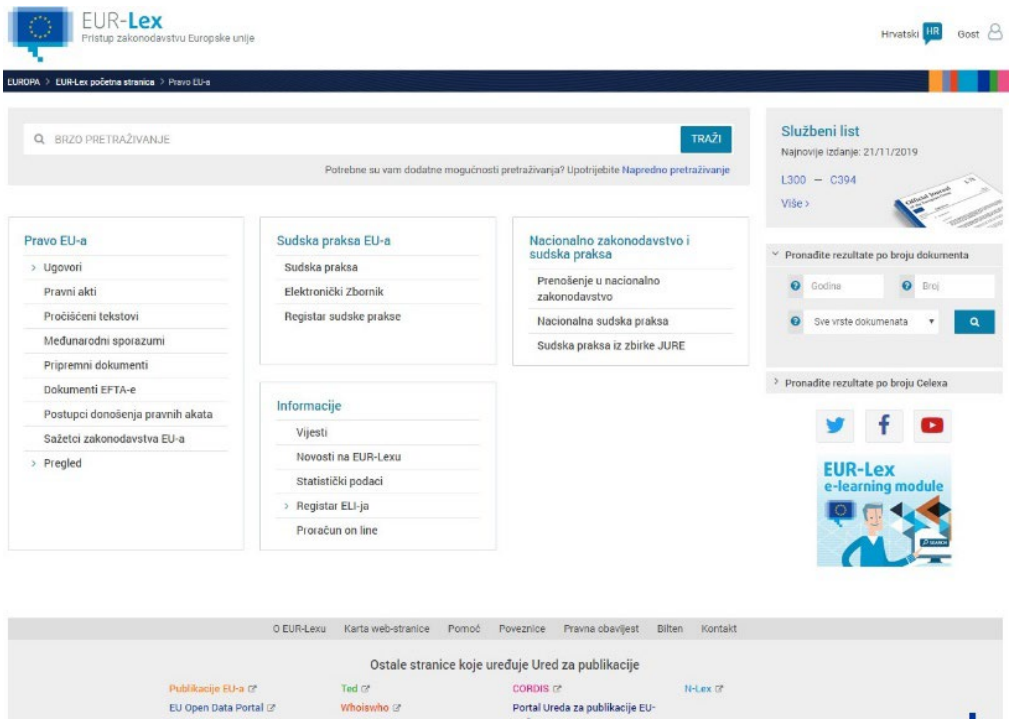

Slika 12 – Praćenje EU regulative – EU-Lex

Pored stranica ERA-e, svu EU zakonsku regulativu je moguće dohvatiti i na centralnim stranicama vezanim za pretraživanje EU zakonodavstva: EU-Lex.

Funkcija odgovorna za praćenje EU zakonske regulative (Tablica 12 – B.2.11) dužna je periodički, prema potrebi, izvještavati ravnatelja i stručne službe (uprave) o novostima i promjenama u zakonskoj regulativi te, prema potrebama i na zahtjev stručnih službi, dostavljati pojašnjenja vezano za primjenu ove regulative.

B.3. NADZOR (C) – NADZOR POSLOVANJA, INSPEKCIJE, NADZOR SUSTAVA I REGULATORNOG OKVIRA

Razrada općeg cilja Nadzor (C) provedena je kroz razradu općih ciljeva: B.3.1. Nadzor poslovanja od strane upravnog vijeća, B.3.2. Nadzor poslovanja od strane ravnatelja, B.3.3. ERA audit, B.3.4. Program i plan nadzora željezničkog sustava za 2026., B.3.5. Strategija nadzora željezničkog sustava za 2025-26, B.3.6. Akcijski plan unapređenja mjera zaštite od požara. (Tablica 13).

Tablica 13 – Razrada općeg cilja B.3 Nadzor poslovanja i regulatornog okvira

RAZRADA OPĆEG CILJA – NADZOR POSLOVANJA, INSPEKCIJE, NADZOR SUSTAVA I REGULATORNOG OKVIRA				
BR.	**Specifični ciljevi**	**Pokazatelj**	**Odgovoran/surađuje**	**Termin**
B.3.1.	Nadzor poslovanja od strane UV	Izvješća sa sjednica UV	UV/RAV	Kontinuirano
B.3.2.	Nadzor poslovanja od strane ravnatelja	Izvještaj o radu Agencije za 2025. za VRH i ERA-u uz suglasnost UV	RAV/PR1/PR2/PR3/sve uprave UV-suglasnost	Do 15.9.2026.
B.3.3	ERA audit	Akcijski plan prema Izvještaju audita ERA-e u 2025.	PR-2/PR-3/PR-1/RAV-prema potrebi su uključene sve uprave Agencije	Sukladno terminima ERA-e
B.3.4.	Program i plan nadzora željezničkog sustava za 2026.	Izvještaji s audita, rješenja, zapisnici i bilješke na temelju provedenih inspekcijskih nadzora i pregleda – Izvještaj o provedbi Programa i plana nadzora željezničkog sustava za 2026.	ŽI-UPI/željeznički inspektori/ Auditori/GI-UŽI/RAV	15.1.2026.
B.3.5.	Strategija nadzora željezničkog sustava za 2025-26.	Revizija Strategije nadzora željezničkog sustava za 2025.-26.	ŽI-UPI/željeznički inspektori/ Auditori/RAV	15.1.2026.

B.3.6.	Akcijski plan unapređenja mjera zaštite od požara	Ostvarenje mjera zaštite od požara sukladno planovima Hrvatske vatrogasne zajednice	ŽI-VAG/ŽI-UPI/RAV/željeznički inspektori	Sukladno rokovima Hrvatske vatrogasne zajednice

B.3.1. Nadzor poslovanja Agencije od strane Upravnog vijeća

Organizaciju i nadzor poslovanja provodi ravnatelj sukladno nadležnosti utvrđenoj odredbom članka 18. Zakona. Analiza rada Agencije kao i provedba ciljeva zacrtanih u Programu rada utvrđuje se kroz godišnja izvješća o radu sukladno članku 20. Zakona.

Nadzor provedbe Programa rada i izvršavanja njegovih ciljeva provodi Upravno vijeće temeljem nadzora i analiza poslovanja koje provodi ravnatelj Agencije, koje se provodi temeljem ocjenjivanja sljedećih kriterija poslovanja važnih za sustav upravljanja Agencijom:

- zadovoljstvo podnositelja zahtjeva i redovitost rješavanja predmeta,
- ispunjavanje ciljeva i zadataka koji su zacrtani u Programu rada,
- ispunjavanje ciljeva i zahtjeva koji su postavljeni kroz regulatorni okvir i za koje je Agencija odgovorna da ih provodi,
- rješavanje nesukladnosti i provedba popravnih radnji vezanih za ispunjavanje ciljeva Programa rada,
- nadzor i mjerenje rezultata postignutih ciljeva iz Programa rada,
- provedba ugovornih obveza vanjskih partnera i davatelja usluga.

Kroz analize poslovanja prate se rizici povezani s učinkovitosti procesa i predlažu se mjere za njihovo ublažavanje.

Sukladno zakonskim ovlastima i općim aktima Agencije Upravno vijeće Agencije nadzire izvršavanje godišnjeg programa rada i razvoja Agencije u sklopu sjednica te time sudjeluje u poboljšanjima sustava upravljanja.

B.3.2. Nadzor poslovanja Agencije od strane ravnatelja

Sukladno zakonskim ovlastima i općim aktima Agencije, ravnatelj Agencije vodi stručni rad Agencije, organizira rad i poslovanje te u tom sklopu nadzire i njezin rad, a posebno izvršavanje ovog Programa i njegovih ciljeva.

U tom smislu ravnatelj Agencije, prema potrebi, saziva Kolegije Agencije na kojima utvrđuje moguće nedostatke u radu te utvrđuje mjere za poboljšanje rada kako bi se omogućilo ostvarenje realizacije ciljeva zacrtanih Programom, kao i njegovo buduće poboljšanje.

Ravnatelj će kontinuirano pratiti i osiguravati izvršavanje ovog Programa te najkasnije do konca 2025. godine provesti ocjenjivanje djelatnika koji su prema ovom Programu zaduženi za provedbu njegovih planskih zadataka i o tome, prema potrebi izvještavati Upravno vijeće.

B.3.3. ERA audit

Sukladno Uredbi (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za željeznice i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) 881/2004, sukladno članku 33. spomenute Uredbe (Nadgledanje rada i odlučivanja nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost), ta Agencija u ime Komisije putem revizije i inspekcijskih pregleda nadgleda rad i odlučivanje nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost.

Agencija Europske unije za željeznice (ERA) ima pravo provesti audit:

(a) sposobnosti nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost da obavljaju zadaće povezane sa sigurnošću i interoperabilnošću željeznica i
(b) djelotvornosti nadgledavanja sustava upravljanja sigurnošću sudionika iz članka 17. Direktive (EU) 2016/798 koje provode nacionalna tijela nadležna za sigurnost.

S obzirom na uobičajene cikluse audita koje obavlja ERA kod nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost, proveden je 3. ciklusa ERA-a audita u srpnju 2025. godine. U tom smislu očekuje se da će početkom 2026. ERA dostaviti Agenciji službeni izvještaj s nalazima uočenim tijekom audita. Sukladno nalazima ERA-e Agencija je obvazna izraditi u rokovima koji budu utvrđeni u izvještaju dostavi ERA-i svoj Akcijski plan s mjerama za ispravak nesukladnosti i mjerama za poboljšanja.

B.3.4. Program i plan nadzora željezničkog sustava za 2026.

Agencija u svom organizacijskom ustroju ima Upravu za poslove inspekcije koja je nadležna za inspekcijski nadzor i izradu Strategije, Programa i planova nadzora. Nadzor SMS-a kod željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture, nadzor ECM-a te centara za osposobljavanje strojovođa u pravilu se provodi kroz audite sačinjene od predstavnika auditora iz Uprave za poslove inspekcije (kao vodeći auditori). Nadzoru se (kao posmatrači ili članovi audita) mogu pridužiti ocjenjivači (safety assessors) iz Uprave za željezničke prijevoznike, Uprave za željezničku infrastrukturu i Uprave za željeznička vozila (ECM).

Specifičnosti provedbe i planovi nadzora željezničkog sustava uređuju se u godišnjem Programu i planu nadzora, a koji se temelji na Strategiji nadzora (B.3.5.) i u kojoj su opisani okvirni ciljevi nadzora i okvirni rizici.

Voditelj Programa nadzora (u pravilu: željeznički inspektor (za vođenje poslova u Upravi za poslove inspekcije) odgovoran je za uspostavu i kontinuirana poboljšanja Programa nadzora za koji su dati okvirni

ciljevi u godišnjem Programu rada i razvoja Agencija (u nastavku: Program) dok su voditelji audit timova (željeznički inspektori) odgovorni za uspostavu i provedbu pojedinačnih planova audita sukladno Programu.

U godišnjem Programu i planu nadzora se utvrđuju se sljedeći sadržaj:

- okvirni ciljevi i opseg audita – nadzora te upućivanje na povezane rizike/opasnosti/hazarde- utvrđuju se područja audita – organizacije koje će se nadzirati u planskoj godini (RU/IM/ECM/Centri,…),
- uloge i odgovornosti auditora/željezničkih inspektora koji vode nadzor (audit) te voditelja Programa i plana nadzora,
- lokacije nadzora, bilo da se radi o inspekcijskim nadzorim ili organiziranim nadzorima putem auditima (SMS, ECM, Centri),
- terminski planovi i sastav audit timova – vodećih auditora - željezničkih inspektora,
- upućuje se na kompetencije auditora,
- identificiraju se i ocjenjuju rizici u realizaciji Programa, koji bi mogli imati negativan učinak na ostvarivanje ciljeva audita/inspekcija (kao npr.: greške u postavljanju ciljeva, resursi, izbor auditora/inspektora,…)
- utvrđuju se postupci (procedure) audita kao npr.: planiranje i raspored audita s obzirom na rizike Programa, povjerljivost dokumentacije, osiguranje kompetentnih auditora, odabir audit timova, provedba audita, popratni auditi (*follow-up*), izvještavanje, održavanje i arhiviranje dokumentacije, te nadzor, preispitivanje i poboljšanje Programa nadzora,
- utvrđivanje resursa za audit (financijski izvori, dostupnost osoblja – auditora s odgovarajućim kompetencijama, putovanja, prijevoz i sl.) te ostalo potrebno za učinkovitu provedbu audita.

Agencija osigurava potrebne resurse za obavljanje i provedbu nadzora, a resursi uključuju financijska sredstva, ljudske resurse i tehničko-tehnološka sredstva. Voditelj audita - nadzora vodi posebnu brigu za sigurno izvršavanje nadzornih aktivnosti, te da je osoblje audita osposobljeno za sigurno izvršavanje zadataka u sigurnom radnom okruženju.

Osoba odgovorna za provedbu Programa - Voditelj Programa nadzora je zadužen za izradu Programa i godišnjeg terminskog plana audita/inspekcija, za izbor voditelja pojedinačnih audita, planiranje potrebnih resursa odnosno za planiranje svih stavki bitnih za kvalitetno planiranje i buduću realizaciju nadzora te da je isti izrađen u skladu sa Strategijom nadzora (tč. B.3.5.).

Željeznički inspektor (za vođenje poslova u Upravi za poslove inspekcije) odgovoran je za izradu **Izvještaja o provedbi Plana i programa nadzora za proteklu godinu**, a posebno vezano za za preispitivanje učinka nadzora (audita i inspekcija) te predlaganje mjera za poboljšanja nadzora.

U Izvještaju je naročito važno obrazložiti učinke provedenih nadzora (planirano-ostvareno) s obzirom na prioritete rizika i realizaciju ciljeva sigurnosti i interoperabilnosti u RH kao i vezano za korištenje financijskih sredstava Agencije koja su planirana za nadzor u 2025. godini.

Posebno treba **obrazložiti:**
- nadzore koji nisu ostvarili planirani učinak i koji nisu bili provedeni u skladu s analizama rizika (i koja ne bi trebalo ponavljati u narednoj godini.),
- odstupanja od planiranih financijskih sredstava kako bi bili uspješniji u planiranju nadzora,

- **naglasiti rizike koji su prepoznati u proteklom periodu tijekom nadzora** i koji trebaju biti kontrolirani – nadzirani u sljedećem planskom razdoblju, te
- obrazložiti i ostale važne odrednice za unapređenja nadzora u 2026. godini.

B.3.5. Strategija nadzora željezničkog sustava

Cilj nadzora je provjera ispunjavanja sigurnosnih ciljeva i sukladnosti s odredbama koje se nalaze u odgovarajućem rješenju[16] koje je izdala Agencija sukladno Zakonu i/ili obvezujućoj EU regulativi, a sve u svrhu kontinuiranog održavanja i povećanja sigurnosti željezničkog sustava kod subjekata nadzora u željezničkom sustavu: željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture nakon izdavanja Potvrde o sigurnosti/Uvjerenja o sigurnosti, te kod subjekata nadležnih za održavanje željezničkih vozila (u daljem tekstu: ECM) nakon izdavanja Potvrde za ECM (ili potvrde za radionice) i centara za osposobljavanje (u nastavku: Centar) nakon izdane potvrde za ovlašćivanje.

Nadzor sustava upravljanja sigurnošću (SMS-a) kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika uključuje:

- nadzor je li primjena SMS-a kod željezničkih prijevoznika ili upravitelja infrastrukture učinkovita te ispunjavaju li ti subjekti sve obveze koje su preuzeli nakon izdavanja odgovarajućeg rješenja za jedinstvenu potvrdu o sigurnosti ili uvjerenja o sigurnosti;
- nadzor primjenjuju li željeznički prijevoznici ili upravitelji infrastrukture ispravno zajedničke sigurnosne metode (CSM-ove), kao što je: zajednička sigurnosna metoda u vezi sa zahtjevima za sustav upravljanja sigurnošću prema Uredbi (EU) 2018/762[17], zajednička sigurnosna metoda za upravljanje rizicima prema Uredbi (EU) 402/2013[18] i zajednička sigurnosna metoda za kontrolu sukladno Uredbi (EU) 1078/2012[19] uključujući slučajeve kada je željeznički prijevoznik ili upravitelj infrastrukture ujedno i (ECM) vlastitih vozila koji nije ovlašten u skladu s Uredbom o ECM-u;
- nadzor jesu li sastavni dijelovi interoperabilnosti usklađeni s osnovnim zahtjevima iz članka 8. Direktive (EU) 2016/797[20] kroz SMS željezničkog prijevoznika ili upravitelja infrastrukture,
- nadzor jesu li i u kojoj mjeri uspostavljeni zajednički sigurnosni ciljevi (CSI) kako bi se lakše upravljalo sa rizicima i osiguralo sigurno upravljanje aktivnostima unutar SMS-a.

[16] Rješenje je je upravni akt kojim se odlučuje o glavnoj stvari u postupku, on predstavlja odluku Agencije vezano uz: izdavanje odgovarajuće jedinstvene potvrde o sigurnosti za željezničkog prijevoznika, uvjerenja o sigurnosti kod upravitelja infrastrukture, ovlašćivanje subjekta nadležnog za održavanje (ECM), ovlašćivanje centara za osposobljavanje kao i druge nadležnosti propisane člankom 8. Zakona.
[17] Vidi 1
[18] Provedbena uredba Komisije (EU) br. 402/2013 od 30 travnja 2013. o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika i stavljanje van snage Uredbe (EZ) br. 352/2009 (Tekst značajan za EGP.); SL L 121, 3.5.2013., str. 8-25
[19] Uredba Komisije (EU) br. 1078/2012 od 16. studenog 2012. o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za kontrolu koju će primjenjivati željeznički prijevoznici i upravitelji infrastrukture nakon izdavanja rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom i rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza te subjekti nadležni za održavanje. SL L 320, 17.11.2012., str. 8-13
[20] Direktiva (EU) 2016/797 Europskog Parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o interoperabilnosti željezničkog sustava u Europskoj Uniji (preinaka) (Tekst značajan za EGP.) SL L 138, 26.5.2016, str. 44-101

Nadzor sustava za održavanje vozila za subjekt nadležan za održavanje (ECM) za koji je Agencija izdala ovlaštenje sukladno EU regulativi (EU) 2019/779[21] uključuje:

- nadgledanje je li primjena sustava održavanja vozila učinkovita te ispunjavaju li ti subjekti nadležni za održavanje sve obveze koje su preuzeli nakon izdavanja odgovarajućeg rješenja za jedinstvenu potvrdu o sigurnosti ili uvjerenja o sigurnosti;
- nadgledanje primjene zajedničkih sigurnosnih metoda za upravljanje rizicima sukladno Uredbi (EU) 402/2013[22] i kontrolu sukladno Uredbi (EU) 1078/2012[23].

Nadzor sustava za centre za osposobljavanje za koji je Agencija izdala ovlaštenje uključuje:

- provjeru načina osposobljavanja sukladno Zakonu i propisanim programima za osposobljavanje te ispunjavanje uvjeta definiranih u Rješenju kojim se ovlašćuju centri za osposobljavanje.

Nadzor Agencije se usmjerava na ključna područja važnosti i prioritete koji su određeni na temelju procjene rizika. Agencija putem nadzora utvrđuje koliko su učinkoviti sustavi upravljanja sigurnošću u nadziranim trgovačkim društvima te u tom cilju Agencija kroz svoj sustav upravljanja kompetencijama[24] i Vodiču za upravljanje kompetencijama osigurava obučene i sposobne inspektore i osoblje koje provodi nadzor/audite SMS-a.

Nadzor koji se temelji na rizicima treba biti povezan s rezultatima procjene rizika koje je podnositelj zahtjeva dostavio tijekom postupka donošenja rješenja i/ili u kasnijim fazama nakon izdavanja rješenja. Nadzorom treba utvrditi funkcionira li u praksi sustav koji je podnositelj prikazao kroz dokumentaciju. Za postojeće željezničke prijevoznike i upravitelje infrastrukture s dugim iskustvom u toj djelatnosti nadzor se može rasporediti u odgovarajućim ciklusima tijekom perioda valjanosti potvrde. Za upravitelje infrastrukture, prijevoznike, ECM-ove i nove Centre koji su subjekti za nadzor prema ovoj Strategiji i koji su novi sudionici u željezničkom sustavu, potrebno je pojačati nadzor na početku perioda valjanosti potvrde i to najmanje jednom godišnje.

Agencija planira inspekcijske nadzore i audite sukladno načelima i prioritetima rizika iz ove Strategije, a u izradi planova audita, provedbi audita, primjeni tehnika audita, izradi izvješća s audita, provedbi naknadnih audita (*follow-up* audit), Agencije se oslanja na smjernice utvrđene u normi HRN EN ISO 19011[25].

Nadzor (audite i inspekcije) vode željeznički inspektor, a prema potrebi sudjeluju i ostali zaposlenici Agencije (uz uvjet neovisnosti) sukladno planovima audita koje donosi ravnatelj Agencije prema okviru koji je donesen Strategiji te detaljiziran u godišnjem Planu i programu nadzora[26].

Kako bi se osigurala najviša razina dosljednosti između audita i inspekcijskih nadzora ovom Strategijom se utvrđuje koordinirani način rada nadzora s centraliziranim Planom i programom nadzora koji se temelji na

[21] Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/779 od 16. svibnja 2019. o utvrđivanju detaljnih odredbi o sustavu izdavanja ovlaštenja subjektima nadležnim za održavanje vozila na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 445/2011 (Tekst značajan za EGP.) SL L 139I, 27.5.2019., str. 360-389
[22] Vidi 5
[23] Vidi 6
[24] Sukladno Vodiču za upravljanjem kompetencijama u Agenciji za sigurnost željezničkog prometa
[25] Važeće Smjernice za provođenje audita sustava upravljanja (HRN EN ISO 19011)
[26] Plan i program nadzora (s planom audita željezničkog sustava); dokument koji se u pravilu donosi jednom godišnje krajem godine

međusobnoj suradnji između inspektora i auditora SMS-a u cilju održavanja veze između audita i inspekcija kako bi se temeljem nalaza audita mogle (prema potrebi) pokrenuti specifične inspekcije i obrnuto - da nalazi inspektora (sukladno Zakonu) pomažu u utvrđivanju prioriteta i područja audita.

Mjesečni i godišnji planovi audita i inspekcijskih nadzora moraju biti u skladu sa prioritetima upravljanja rizicima na način kako je to utvrđeno u ovoj Strategiji.

Agencija po pitanju nadzora surađuje sa susjednim tijelima nadležnima za sigurnost (sukladno sklopljenim sporazumima o suradnji), a naročito tijekom i poslije provedbe postupka za donošenje jedinstvenih potvrda o sigurnosti u slučaju ako je planirano područje djelovanja ograničeno na jednu državu članicu i podnositelj zahtjeva namjerava obavljati svoju djelatnost do jednog ili više kolodvora u blizini granice sa susjednom državom članicom sa sličnim značajkama mreže i sličnim operativnim pravilima[27].

Agancija vodi Registar rizika sukladno Vodiču za nadzor i Strategiji nadzora.

B.3.6. Akcijski plan unapređivanja mjera zaštite od požara na posebno ugroženim pružnim pravcima

Agencija je dužna postupati sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku i u tom cilju aktivno surađivati s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom.

U cilju učinkovite realizacije spomenutih aktivnost Agencija će u narednom periodu, a naročito u požarnoj sezoni (7. i 8. mjesec) prioritetno provoditi inspekcijske nadzore pruge i vozila sukladno unaprijed utvrđenim hazardima i provedenim analizama rizika, uvažavajući pri tome prioritete na posebno ugroženim pružnim pravcima u skladu s Akcijskim planom za unapređivanje mjera zaštite od požara Hrvatske vatrogasne zajednice (u nastvku: Akcijski plan).

Agencija će Akcijski plan kontinuirano poboljšavati i usuglašavati s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom, željezničkim prijevoznicima i upraviteljem infrastrukture – HŽ Infrastruktura d.o.o. na način da prema potrebi revidira rizike i predlaže nove mjere za njihovo ublažavanje.

Agencija će u narednom razdoblju u suradnji s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom razmotriti korištenje GIS aplikacije koju je Hrvatska vatrogasna zajednica uspostavila za praćenje i kontrolu protupožarnih mjera.

U sklopu tehničkih mjera za ublažavanje rizika Agencija se posebno zalaže za ugradnju odgovrajućih mjernih stanica uz prugu za mjerenje temperature ležajeva kotača, oboda kotača, kočnih umetaka, dijelova kočnog polužaja i sl. (za čiju ugradnju je odgovoran upravitelj infrastrukture). U tom smislu Agencija će razmotriti propisivanje obvezujuće mjere prema upravitelju infrastrukture sukladno svojim ovlastima iz članka 14 Zakona.

[27] Sukladno Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/763 od 9.travnja 2018. o utvrđivanju praktičnih aranžmana za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti željezničkim prijevoznicima u skladu s Direktivom (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 653/2007., SL L 129, 25.5.2018., str. 49-67

B.4. POBOLJŠANJA (D) – Upravljanje poboljšanjima sustava i regulatornog okvira

Razrada općeg cilja Poboljšanja (D) provedena je kroz razradu općih ciljeva: B.4.1 Upravljanje poboljšanjima, B.4.2. Poboljšanja sustava prema ERA auditu, B.4.3. Promicanje i razvoj regulatornog okvira (prema Tablici 14).

Tablica 14 – Razrada općeg cilja B.4.Upravljanje poboljšanjima sustava

RAZRADA OPĆEG CILJA – Upravljanje poboljšanjima				
BR.	**Specifični ciljevi**	**Pokazatelj**	**Odgovoran/surađuje**	**Termin**
B.4.1.	Upravljanje poboljšanjima	Program rada i razvoja Agencije 2026./Izvješće o radu Agencije za 2025.	RAV/PR-3/sve uprave	Kontinuirano
B.4.2	Poboljšanja sustava prema ERA auditu	Kontinuirana poboljšanja sukladno Akcijskom planu prema nalazima audita od strane ERA-e u 2025.	RAV/PR-2/PR-3/svi uključeni u audit sukladno Akcijskom planu	Kontinuirano sukladno rokovima iz Izvještaja ERA audita
B.4.3.	Promicanje i razvoj regulatornog sigurnosnog i interoperabilnog okvira	Promicanja regulatornog okvira za 2026. – sastanci, sjednice, stručni skupovi, konferencije	PR-1/sve uprave	Kontinuirano tijekom 2026.

B.4.1. Upravljanje poboljšanjima - izvještavanje

Sukladno zahtjevima norme HRN EN ISO 9001:2015 Agencija i njezino vodstvo se usmjeravaju na kontinuirana poboljšanja sustava upravljanja. U tom kontekstu posebno smo usmjereni na poboljšanja vezana uz ispunjavanje zakonske osnove, organizacijskog konteksta te zadovoljstva naših podnositelja zahtjeva odnosno svih onih subjekata zbog kojih je Agencija osnovana i kojima služi kako bi se unaprijedio željeznički sustav kako na nacionalnoj razini, a tako i na EU razini u cilju harmoniziranog, jedinstvenog prostora Europskih željeznica (SERA).

Podaci koji se obrađuju i analiziraju temelje se na rezultatima poslovanja, te izvještajima sa sjednica Upravnog vijeća, kao i ostalih nadzora koje provode nadležna tijela unutar zemlje odnosno nadzora kojeg provodi ERA-a. Sukladno takvim analizama utvrđuju su potrebne popravne radnje i poboljšanja kako bi se ostvarili svi organizacijski ciljevi na temelju preporuka i nesukladnosti koje utvrđuje nadzor.

Agencija će tijekom 2026. kontinuirano provoditi analizu poslovanja i izvršenje ciljeva prema Programu rada i razvoja Agencije za 2026. i o tome izvještavati upravno vijeće Agencije te napraviti potpunu i završnu analizu kroz Izvještaj o radu Agencije za 2026.

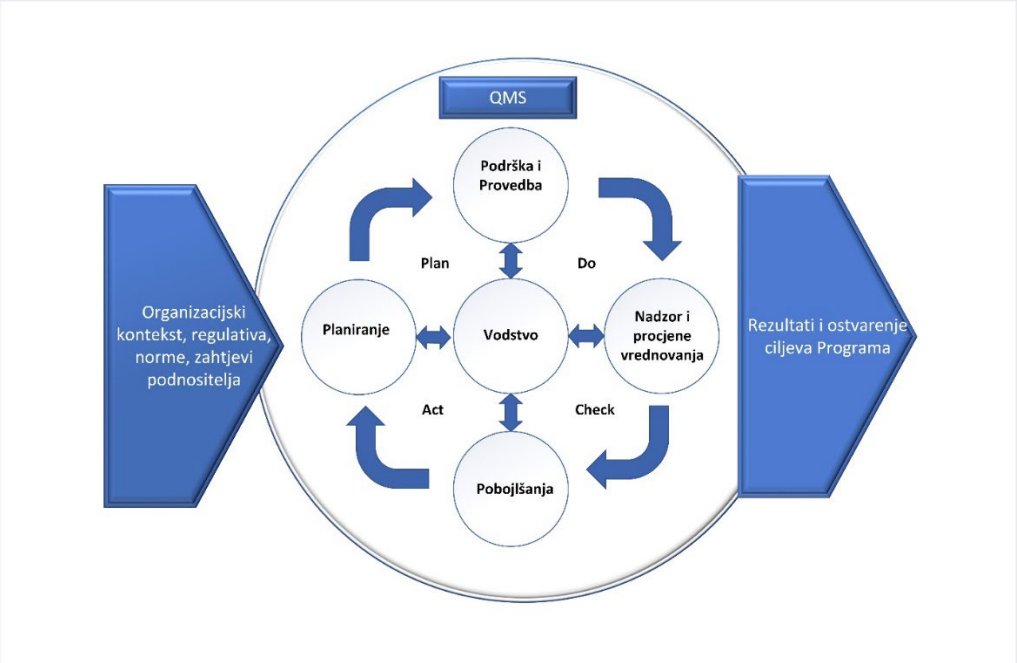

Slika 13 – Upravljanje poboljšanjima; P-D-C-A krug

B.4.2 Poboljšanja sustava prema ERA auditu

Tijekom 2025. godine (u periodu 23. – 27. 6.2025.) u Agenciji je proveden audit ERA-e s kojim su obuhvaćena sljedeća organizacijska područja (sukladno *Audit plan – NSA Monitornig – NSA Croatia*):

Tablica 15 – Područje ERA audita koji je proveden u Agenciji u lipnju 2025. godine

1.	*General NSA organisation: competence and resource management, document management, independence, coordination and cooperation* – Organizacija Agencije, kompetencije i upravljanje resursima, upravljnje dokumentacijom, neovisnost Agencije, koordinacija i suradnja
2.	*Safety certification process* – Proces odobravanja sigurnosnih potvrda
3.	*Safety authorisation process* – Proces odobravanja uvjerenja o sigurnosti (upravitelji infrastrukture)
4.	*Authorisation for placing in service of fixed installations process* – Odobravanje stabilnih podsustava za puštanje u uporabu
5.	*Vehicle authorisation for placing on the market and type authorisation* – Odobravanje željezničkih vozila za puštanje na tržište i postupak odobravanja tipa vozila
6.	*Supervision process* – Poistupak inspekcijskog nadzora
7.	*Promotion of the safety regulatory framework* – Promocija regulatornog okvira
8.	*Train drivers' process* – Proces odobravanja dozvola za strojovođe
9.	*Recognition of AsBos* – Prepozvanaje tijela za ocjenu rizika AsBo
10.	*ECM certification process* – Proces odobravnja subjekata nadležnih za održavanje (ECM)

ERA je okvirno tijekom završnog sastanka (Exit Meeting – 27.6.2025.) predstavila Agenciji preliminarne nalaze audita u 2025. no službeno izvješće još nije dostavljeno Agenciji. ERA je najvalila da će konačno (službano) izvješće biti izdato početkom 2026. nakon čega će Agencija izraditi svoj Akcijski plan prema kojem će opisati na koji način će poboljšati svoje procese i poduzeti odgovarajuće organizacijske mjere za usklađivanje procesa s nalazima ERA audita.

B.4.3 Promicanje i razvoj regulatornog okvira

Agencija prati, promiče i po potrebi predlaže poboljšanja za sigurnosni i interoperabilni regulatorni okvir (u nastavku: regulatorni okvir) uključujući sustav nacionalnih pravila. Agencija razvija proces i pruža informacije i smjernice (vodiče) o sigurnosnom regulatornom okviru za sektor i u tom cilju promiče i razmjenjuje:

- sigurnosna pravila i postupke,
- lekcije naučene iz sigurnosnih preporuka,
- sigurnosne smjernice i daje podršku dionicima u sektoru za primjenu regulatornog okvira, kada je ona potrebna,
- podatke o primjedbama i mogućim poboljšanjima regulatornog okvira (prvenstveno dobivenih od željezničkih prijevoznika, upravitelja infrastrukture i AIN-a).

Agencija će se u narednom planskom periodu vezano za promociju regulatornog okvira konzultirati s dionicima sektora i zainteresiranim stranama, uključujući prvenstveno upravitelje infrastrukture, prijevoznike, industriju i pružatelje usluga održavanja (ECM-ove), i ostale predstavnike sektora.

Agencija će komunicirati s relevantnim dionicima sektora i utvrditi njihova stajališta o učinkovitosti sigurnosnog regulatornog okvira. Agencija će pri tome, zajedno sa svojim stajalištima i prijedlozima, dati doprinos, kako bi se prevladali nedostaci u sigurnosnom regulatornom okviru, a posebno u komunikaciji s nadležnim ministarstvom (MMPI).

Agencija će u narednom periodu provjeravati koliko dobro relevantni dionici sektora prihvaćaju i koriste regulatorni okvir i u skladu sa tako utvrđenim stajalištima priopćavati će nadležnom ministarstvu (MMPI) i Agenciji Europske unije za željeznice potrebna poboljšanja kako bi se prevladali nedostaci otkriveni u sigurnosnom regulatornom okviru.

U sklopu učinkovite koordinacije i kooperacije sa sektorom Agencija će razvijati suradnju sa istražnim tijelom (AIN) i drugim nadležnim tijelima kako bi razmijenili informacije i unaprijedio regulatorni okvir.

Agencija će tijekom 2026. godine u cilju što bolje promocije regulatornog okvira i promocije sigurnosne kulture unutar sektora organizirati Konferenciju o sigurnosti na način kako je to provedeno u 2025. godini (vidi LINK).

C. Zaključak

Agencija će u narednom periodu i dalje nastaviti dosljedno i ustrajno provoditi svoj temeljni strateški cilj, koji je ugrađen u njezinu misiju i viziju (kao dio Politike kvalitete) – podizati ukupnu razinu sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj u skladu sa svojim nadležnostima koje su propisane Zakonom. U realizaciji takvog cilja, Agencija će se zalagati za unapređivanje jedinstvenog Europskog željezničkog prostora (*SERA – Single European Rail Area*) i učinkovitu primjenu regulatornog okvira EU.

U dostizanju prije navedenog strateškog cilja, Agencija će u narednom periodu:

- jačati agencijske sposobnosti u provedbi 4. željezničkog paketa kroz poboljšanja procesa i postupaka u sklopu realizacije zadataka za koje je Agencija nadležna temeljem Zakona,
- poboljšavati upravljačke, temeljne i potporne procese i njihovu povezanost sukladno poboljšanjima razvoja sustava prema normi HRN EN ISO 9001:2015,
- održavati i sustavno jačati kompetencije uposlenih u sklopu svih agencijskih poslova, koji su propisani Zakonom,
- surađivati i davati podršku Agenciji Europske Unije za željeznice u skladu s preuzetim obvezama prema potpisanom Sporazumu o suradnji (CA), u skladu sa izvještajima i nalazima audita kao i ostalih obveza koje su propisane EU regulativom,
- održavati i unapređivati procese i postupke za ocjenjivanje i rješavanje zahtjeva kroz OSS – izdavanje jedinstvenih potvrda za sigurnost željezničkih prijevoznika (SSC), izdavanje odobrenja za puštanje u uporabu vozila (VA) i nadzor postupaka ERTMS u suradnji sa ERA-om,
- razvijati i unapređivati nadzor željezničkog sustava uz provedbu nadzora temeljem analize rizika i njihovih prioriteta – kao i na razvoj svih strateških i operativnih dokumenta Agencije vezanih uz nadzor s kojima se daju jasne upute i podrška željezničkom sektoru u cilju održavanja i razvoja sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava,
- održavati i poboljšavati informatički sustav Agencije posebno u primjeni informatičkog sustava kojim se omogućuje elektroničko upravljanje, potpisivanje i arhiviranje upravnih predmeta Agencije sukladno obvezujućoj regulativi,
- unaprjeđivati uvjete rada svih zaposlenih, naročito vezano za odgovarajuće proširenje poslovnih prostora i organizaciono-tehničkih resursa sukladno mogućnostima - financijskom planu i raspoloživim financijskim sredstvima,
- u susranji s Hrvtskom vatrogasnom zajednicom unapređivati protupožarne mjere i razvijati programske aktivnosti na smanjnju rizika od pojave požara na prugama i pružnom pojasu u Republici Hrvatskoj,
- promicati i unapređivati regulatorni okvir u suradnji sa željezničkim sektorom i nadležnim Ministarstvom te davati potrebne savjete i preporuke ERA-i u razvoju EU regulative.

Sukladno Strategiji nadzora željezničkog sustava koju je Agencija uspješno uspostavila i nastavlja sustavno primjenjivati u svojem radu, prioriteti rizika su osnova za određivanja prioriteta nadzora. Prema takvim prioritetima, Agencija će se u narednom periodu posebno zalagati, unutar raspoloživosti svojih resursa, za učinkoviti nadzor:

- sustava upravljanja sigurnošću (SMS-a) kod željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture,
- funkcija subjekata nadležnih za održavanje (ECM),
- strukturnih podsustava, a posebno željezničko-cestovnih prijelaza koji su i dalje „gorući“ problem sigurnosti u sklopu prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava,

- osoblja uključenog u funkcije sigurnosti željezničkog sustava, posebno strojovođa i osoblja uključenog u regulaciju prometa,
- starih željezničkih vozila i njihovog održavanja,
- primjene Zakona i obvezujuće EU regulative, posebno one koja se odnosi na interoperabilnost željezničkog sustava (TSI),
- pruge i vozila u skladu s Programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku,
- i svih ostalih dijelova željezničkog sektora koji sukladno analizama rizika traže pojačani nadzor kako bi se ciljevi sigurnosti održavali na traženoj razini sukladno zajedničkim sigurnosnim ciljevima.

Agencijski poslovi vezani uz ocjenu sigurnosti (engl.: *safety assessment*) i izdavanje odgovarajućih sigurnosnih rješenja, posebno za jedinstvene potvrde o sigurnosti za željezničke prijevoznike, uvjerenja o sigurnosti za upravitelje infrastrukture, odobravanje za puštanje u uporabu strukturnih podsustava i vozila, rješenja za potvrđivanje ECM-a, dozvole za strojovođe i odobravanje centara za osposobljavanje, te sva ostala rješenja koje izdaje Agencija sukladno svojim nadležnostima temeljem Zakona bit će podvrgnuta stalnom internom nadzoru u cilju stalnih poboljšanja agencijskih sposobnosti i unapređivanja povezanih procesa.

Agencija će i dalje dosljedno i sustavno pratiti rezultate poslovanja (uključujući financijske resurse koje planira trošiti strogo namjenski sukladno Zakonu) kao i rezultate ostvarenja sigurnosti i interoperabilnosti unutar željezničkog sektora te u tom kontekstu osigurati objektivno i stručno izvještavanje sukladno Zakonu.

Svjesni smo da kao organizacija koja se zalaže za kontinuirana poboljšanja poslovanja treba voditi efikasnu kontrolu rizika kroz upravljive i povezane procese koji se oslanjaju na bitne potporne komponente sustava upravljanja: tehničku komponentu (uključujući elektroničko poslovanje), opremu, ljudsku komponentu – stručno i obučeno osoblje - njihove vještine, motivaciju za rad, te komponentu organizacije koja se temelji na stručnom upravljanju, postupcima i metodama koje definiraju poslove i odgovornosti.